БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 267 (4066)
22 НОЯБРЬ 1979 й.
ПАЙШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади.
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги шарафига

ИЛҒОРЛАР НАМУНАСИ

Она ва бола ҳамда транспорт ҳайдовчилари учун мўлжалланган, ичида биринчи ёрдам кўрсатишда зарур дори-дармонлари бўлган аптечкаларни ким билмайди дейсиз. Бу аптечкаларни химфармацевтика заводидаги Н. Войтковская бошлиқ бригада коллективи йиғади. Бригадир билан бирга потокда М. Тўболцева, А. Борикова, О. Гончина, Р. Азимова, О. Яковлева каби ишчилар меҳнат қилишади. Улар зарбдорона меҳнат қилишяпти. Бунда кўп йиллик тажриба қўл келяпти. Коллектив тўрт кунда беш кунлик топшириқни адо этяпти.

Яқинда галеи цехи коллективи (суюқ дориворлар ишлаб чиқариш участкаси) бригада коллективини катта меҳнат ютуғи — беш йилликни бажарганлиги билан табриклади. Айниқса, бригада бошлиғи Людмила Николаевна ҳақида кўп илиқ сўзлар айтилди. Ҳозир унинг шахсий меҳнат календарида 1981 йилнинг сентябрь ойи бошланди.

— Коллективимиз, — деди Л. Войтковская, — социалистик мусобақада юксак марраии эгаллаб, меҳнат суръатини янада оширяпти, ҳали фойдаланилмаган резервларимиз кўп. Шунинг учун янги, оширилган мажбурият қабул қилинди. Умумхалқ байрами— В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги арафасида ярим йиллик топшириқни бажаришга аҳд қилдик.

Корхонада ҳозир 20 дан ортиқ ишлаб чиқариш илғори мусобақа пешқадамларига тенглашишга ҳаракат қилиб, ўн биринчи беш йиллик ҳисобига ишлаяпти.

ТОШКЕНТЛИКЛАР «ОҚ ОЛТИН» ДАЛАЛАРИДА

МЕҲНАТ ЗАВҚИ

Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институтининг студентлари Жиззах областининг Мирзачўл районидаги Абай номли совхозда зўр иштиёқ билан меҳнат қилмоқдалар. Шу кунга қадар уларнинг терган пахтаси 1300 тоннадан ошиб кетди. Ташкил этилган социалистик мусобақа бўйича ўтган икки беш кунликда механика факультети биринчиликни қўлга киритди. Унга кўчма Қизил байроқ ва пул мукофоти топширилди.

Факультетлар орасида экономика инженерлиги факультетининг коллективи намуна кўрсатмоқда. Уларга кўчма Қизил байроқ ва пул мукофоти топширилди.

З. Йўлдошева бошчилик қилаётган механика-технология факультетининг студентлар отряди бригадалар ўртасида энг илғор деб тан олинди. Бундан ташқари З. Шукуров, Ф. Залетдинов, А. Камолов, Б. Тухлиев, Н. Исмоилов бошлиқ коллективлар ҳам илғорларга хос меҳнат қилмоқдалар.

Социалистик мусобақа натижаларини якунлашга бағишланган актив йиғилишида Ўзбекистон Компартияси Мирзачўл район комитетининг биринчи секретари В. С. Сериков, институт штаби бошлиғи, проректор, профессор Н. У. Ризаев сўзга чиқдилар. Улар студентларнинг зарбдор меҳнатига муносиб баҳо бериб, ҳашар қатнашчиларини пахта йиғим-теримининг якунловчи палласида янада фидоморона меҳнат қилишга чақирдилар.

АМАЛИЙ ЁРДАМ

Абу Райҳон Беруний номли Тошкент Политехника институтининг 10 минг кишилик студентлар отряди Жиззах областининг 11 ва 13-қўриқ совхозларида «Ҳар бир кунии зарбдор меҳнат билан ишончлайлик» шиори асосида пахта термоқда. Институт студентлари хирмонга ҳар куни 500—600 тонна «оқ олтин» тўкишмоқда.

Институтнинг трактор ва қишлоқ хўжалиги машинасозлиги, кон - металлургия ва механика-машинасозлиги факультетларининг коллективлари мусобақанинг олдинги маррасида боришмоқда. Доцент Ф. З. Зокиров, катта ўқитувчи А. И. Толманов ва ассистент Ш. Нуриллаев бошчилик қилаётган отрядлар мусобақа илғорлари деб топилди. «Студентлардан А. Эрбўтаев, Ф. Исломова, Ш. Собиров, А. Қодиров, И. Пўлдошев, К. Қаршиевлар теримда илғорлик қилиб, ҳар куни давлат хирмонига бир юз эллик килограммдан ошириб пахта тўкишмоқда.

БЕШ ЙИЛЛИК — МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

БРИГАДАЛАР МУСОБАҚАЛАШМОҚДА

Пардозлаш фабрикасининг босма цехидаги Леонид Хегай ва Вениамин Шаламов етакчилигидаги раклистлар бригадалари ўртасида йиллик топшириқни муддатидан илгари бажариш учун кураш қизғин тус олди. Ҳар икки бригада топшириқларни шараф билан адо этиб, юксак меҳнат унумдорлигига эришмоқда.

Сурп етказиб беришдаги айрим узилишларга ички қийинчиликларга ва ишлаб чиқариш реконструкция қилинишига қарамай ҳар икки коллектив газлама ишлаб чиқаришни кўпайтириш учун барча имкониятлардан фойдаланмоқда, асбоб-ускуналарнинг бир минут ҳам бекўда туриб қолишига йўл қўймаяпти, ишнинг ривожи учун барча куч ва маҳоратларини ишга солмоқда. Яқинда бу коллективлар беш йилликнинг тўрт йили планини муддатидан илгари бажарганликлари ҳақида рапорт бердилар.

Йил ниҳоясига етаётган бир пайтда иш суръати янада ошяпти. Жумладан, октябрь ойида Вениамин Шаламов бригадаси топшириқни 115 процент адо этди.

Бригадир билан бирга унинг ёрдамчилари Раҳматулла Рустамов, Муҳиддин Эргашевлар фидокорона меҳнат қиляптилар. Улар ёш бўлишларига қарамай, ўз касбини пухта эгаллаб олишган, ишга виждонан ёндошиб, меҳнатни моҳирона ташкил этмоқдалар. Сифат бўйича тажрибали назоратчи Татьяна Зарянова коллективга самарали ёрдам кўрсатмоқда. Брак маҳсулотларни мунтазам профилактика қилиш амалга ошириляпти.

Чунки бу участкада тикувчилик саноати учун газлама ишлаб чиқарилади. Бир қатор буюмларга олимпиада рамзи туширилган. Бригада эса барча маҳсулотини аъло сифат билан топширишга ҳаракат қилмоқда. Коллектив октябрь ойида пландан ташқари 5 минг метр газлама ишлаб чиқарди.

Леонид Хегай бригадаси ҳам бу коллективдан ортда қолмаяпти. Бригадир билан бирга тажрибали печатчиклар Анна Федоровна Михайлова ва Анна Александровна Сагинова мунтазам равишда юксак кўрсаткичларга эришиб, смена топшириқларини 110—112 процент адо этишяпти. Бригаданинг ҳисобида 265 минг метр юксак сифатли маҳсулот бор. Ана шу газламанинг ҳаммаси беш йиллик бошидан буён пландан ташқари ишлаб чиқарилган маҳсулотдир.

Шахсий меҳнат белгилашувида Роза Шегабуддинова юксак кўрсаткичга эришиб, пешқадамлик қилмоқда. У 24 октябрда йиллик топшириқни бажарганлиги ҳақида рапорт берди. Унинг пландан ташқари ишлаб чиқарган газламаси 150 минг метрни ташкил этади.

Мусобақада, шунингдек, газламага ранг берувчи А. Абдалимов ҳам пешқадамлик қилмоқда.

Цех коллективи беш йиллик тўрт йили топшириқ ва социалистик мажбуриятларини муддатидан илгари бажариш, юксак сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш учун кураш қизғин тус олдирмоқда.

Г. ТРОФИМОВ,
тўқимачилик комбинати пардозлаш фабрикаси печать цехининг бошлиғи.

153-қурилиш трести 3-қурилиш бошқармасининг мастери Жалол Сандвалиев бош бўлган бинокорлар коллективи Киров районининг Гимирязев кўчасида янги ошхона биносини бунёд этмоқда.
СУРАТДА: объект қурилишида фаол иштирок этиб, смена-ойлик нормаларини ортиги билан адо этаётган пешқадам қурувчилардан (чапдан ўнгга) З. Бориев, К. Маклаков, Н. Давиденко, Д. Кораблёв ва Г. Матвиенко ўртоқлар.

ТОШКЕНТ — РЕСПУБЛИКАГА

САМАРАЛИ ҚУРИЛМА

«Ўзгипрокоммунқурилиш-проект» институти мутахассислари Тўйтепа металл конструкцияларни заводи учун чиқинди сувларни тозалаш қурилмалари лойиҳасини ишлаб беришди. Технология жараёнида ифлосланган сувнинг қайта биологик тозаланишни атроф-муҳитнинг мусаффолигини сақлашда муҳим аҳамиятга эга.

Янгилик бенуқсон ишлаб, заводга 140,6 минг сўмлик шартли иқтисодий самара келтиради.

М. УБАЙДУЛЛАЕВА.

5 700 000 тонна «оқ олтин» учун

Ўтган куни республикамиз бўйича 46183 тонна, шу жумладан 3039 тонна ипак пахта териб олинди. Мавсум бошидан бери топширган «оқ олтин»имиз 5 миллион 352 минг 314 тоннадан ошиб кетди.

Кеча Хоразм области пахтакорлари ҳам зафар маррасига етдилар. Область заршуносларининг давлатга 410 минг тонна пахта топширишдилар, бу эса бутун ўтган йилдагига нисбатан 57 минг тонна кўпдир.

Йиллик планни 98,10 процент бажарган Жиззах ва 97,37 процент адо этган Сурхондарё областларининг деҳқонлари ҳам марраға яқинлашиб қолдилар.

Кунлик ўсишда Самарқанд области пахтакорлари бир кунда 1,38 процент, хоразмликлар — 1,18 процент, жиззахликлар — 1,07 процент пахта тайёрлаб, энг юқори суръатга эришдилар.

Республикамиз бўйича ўтган куни 0,82 процент, мавсум бошидан бери 94,73 процент миқдорида пахта тайёрланди.

ТОШКЕНТ — МАМЛАКАТГА

ҚУДРАТЛИ ОҚИМ

БУГУН

Тошкент темир йўл бўлимасининг пўлат из чавандозлари республикамиз далаларида етиштирилган «оқ олтин» ҳосилини пеша-теша ташишга киришдилар.

Темирйўлчилар беш йилликнинг тўртинчи йилида баракали меҳнат қилишмоқда. Уларнинг йил бошидан буён турли манзилларга етказиб берган халқ хўжалик юклари 22 миллион тоннага етди.

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

● Ўртоқ Л. И. Брежнев Тула областининг Новомосковский «Азот» ишлаб чиқариш бирлашмасида минерал ўғитлар ва улар учун хом ашё ишлаб чиқариш бўйича қудратли йирик комплексларнинг қурилиши ва ўзлаштирилишида иштирок этган қурувчиларни, монтажчиларни, эксплуатациячиларни, партия, касаба союз ва комсомол ташкилотларини, барча қатнашчиларни катта меҳнат ғалабаси—Новомосковскийдаги «Азот» ишлаб чиқариш бирлашмасида минерал ўғитлар ва улар учун хом ашё ишлаб чиқариш бўйича янги қувватларнинг қурилиши тугалланганлиги, ишга туширилганлиги ва ўзлаштирилиши муносабати билан самимий табриклайди.

● Мозамбик Халқ Ассамблеяси давлат ва ҳуқуқ комиссиясининг аъзоси Пашкоал М. Мокумби бошчилигидаги шу ассамблея делегацияси 21 ноябрда Тошкентдан Москвага жўнаб кетди.

● Кеча Союзлар уйининг Колонна залида совет композиторларининг секретари Р. Казакова, СССР Рассомлар союзи правлениесининг раиси Н. Пономарев, СССР Кинематографчи лар Союзи правлениеси секретари А. Баталов съезд делегатларини табриклашди.

ПРОПАГАНДИСТЛАР СЕМИНАРИ

Корхоналар, қурилиш ташкилотлари, ўқув муассасаларида партия сиёсий ўқув йили бошланганлиги муносабати билан Чилонзор район партия комитети пропагандистларининг семинарини ўтказадилар. Бу йиғилишда 560 пропагандист қатнашди.

Район партия комитетининг биринчи секретари Т. Содиқов, пропагандистларга район корхоналарининг ўнинчи беш йилликда эришаётган зафари, бу йил қўлга киритган ютуқлари, халқ хўжалигида эришилаётган муваффақиятлар ҳақида гапириб берди. Район партия комитетининг секретари В. А. Юханова сиёсий ва иқтисодий ўқув машғулотларини ўтказишда партия ва ҳукуматимизнинг кейинги пайтларда қабул қилган қарорларидан ўринли фойдаланиш, машғулотларга тингловчиларни кўпроқ жалб этиш ҳақида гапирди.

Семинарда 229-мактаб ўқитувчиси, пропагандист Л. М. Дейч, 153-қурилиш трести жамоатчилик асосида ишлайдиган партия кабинетининг мудири И. Д. Бонкерова жойларда янги ўқув йилига кўрилган тайёргарлик ишлари, машғулотлар тематикаси ва ўз иш тажрибалари ҳақида гапирдилар.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ РАЙОНЛАРИДА САБЗАВОТ ТАМЛАШ ВА ҚАЙТА ИШЛАШ ПЛАНИНИНГ БАЖАРИЛИШИ ҲАҚИДА 21 НОЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ.

(Йиллик планга нисбатан процент ҳисобида)

Районлар	карам	сабзи	қанд лавлаги	сабзавотларни қайта ишлаш
Ленин	65,0	89,2	101,1	80,0
Фрунзе	96,1	85,1	93,0	90,5
Куйбишев	112,9	85,2	114,3	83,9
Октябрь	108,6	71,7	115,6	114,3
Чилонзор	102,3	62,0	82,5	86,8
Собир Раҳимов	65,3	56,1	70,3	70,9
Киров	86,6	36,9	70,6	80,2
Ҳамза	75,9	37,8	101,6	82,3
Сергели	90,5	31,6	30,8	38,2
Анмал Инромов	89,4	41,6	85,0	—
ШАҲАР БЎЙИЧА	77,5	53,9	41,7	85,0

Комсомол аъзоси Лидия Хуснульгатина «Компрессор» заводи вакуум участкасининг энг ишчан операторларидан бири ҳисобланади. У ойлик план-топшириқларини 20—30 процентга адо этиб, ҳамкасбларига ўрнак бўлмоқда.

СУРАТДА: Л. Хуснульгатина.

М. Нуриддинов фотолари.

Қурилиш майдонида

УЙ ТЎЙИ ЯҚИН

Тошкент шаҳри қурилиш Бош бошқармасига қарашли 2-уйсозлик комбинати 25-қурилиш бошқармасининг Валентина Савельева бошлиқ бўёқчилар бригадаси аъзолари яқинда «Марказ-б» кварталида 45 квартирали турар жой биносини битказиб, фойдаланишга топширишган эди. Унинчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун бошланган социалистик мусобақага қўшилган бригада бўёқчилари худди шу кварталда 40 хонадонга мўлжалланган бино қурилишида жадал суръатларда меҳнат қилишмоқда.

— Ишлаб чиқаришга кичик механизация воситаларини тадбиқ этишга алоҳида эътибор беряпмиз, дейди бригада бошлиғи В. Савельева. —Шу сабабли кунлик нормалар ошириб адо этиляпти.

Коллективда ўз касбини яхши билган жилокорлар кўплаб топилади. Расул Авазматов, Тамара Ермакова, Альфия Амннова, Виктор Медведьев сингари қурувчилар тез ҳамда сифатли ишлашда ҳамкасбларига ўрнак кўрсатишяпти.

Бошқарма қурувчилари объектни йил охиригача битказишга интилмоқдалар.

* * *

КИЧКИНТОЙЛАРГА АТАЛГАН

Халқаро болалар йилида тошкентлик бинокорлар кичкинтойларга аталган объектлар қурилишини тез суръатларда барпо этишмоқда. Пойтахтимизнинг Генерал Узоков кўчасида 320 ўринли 2 қаватли болалар боғчаси қурилиши ниҳоясига етляпти. 159-қурилиш трести 9-қурилиш бошқармасининг Виктор Петров бошлиқ комплекс бригадаси аъзолари объектни йил охиригача фойдаланишга топширишга аҳд қилишган.

Москвалик ишлаб чиқариш илғорларидан ўрнак олган коллектив В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллик юбилейига қадар ўнинчи беш йиллик планини самаришга сўз берган.

* * *

ТУҲФА

БУГУН

«Қорасув-3» турар жой массиви кичкинтойлари учун 320 ўринли болалар комбинатининг икки қаватли биноси қуриб битказилди.

Комбинат биносини «Главташкентстр о й»нинг 8-трестига қарашли 1-қурилиш-монтаж бошқармасининг Т. Исмагилов ва Қ. Болтаев бошчилигидаги бригадалари муддатидан бир ой илгари битказишди. Бинода жило бериш ишларини шу трестнинг 3-пардозлаш бошқармаси ишчилари тез ва соз бажардилар. Боғча ҳовлисида ўйин майдончалари, шинам шийпонлар ва чўмилиш бассейни барпо қилинди.

СТУДЕНТЛАР МАШИНАЛАРНИ БОШҚАРМОҚДА

Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институтининг бешинчи курс студентлари Жиззах областида ўз гайрат билан пахта термоқдалар. Студентлардан Эргаш Исамўҳамедов, Тангилбой Таниберғенов ва Ботир Мамараҳимовлар маршал Жуков номли совхозининг энг яхши механик-ҳайдовчиларидир. Уларнинг ҳар бири 170 тоннадан пахта терди. Институтда олган билим ва меҳнат малакаси ана шундай натижаларга эришишга қўл келди. Уларнинг ҳар бири учинчи курсда ўқиб юрганларидаёқ пахта териш машинасини ҳайдаш гувоҳномасини олган эди.

Айни вақтда бўлғуси инженерлар совхоз ишчилари ўртасида пропаганда ишини ҳам олиб бормоқдалар. «Жанговар вараға», «Молния»лар чиқармоқдалар. Шу тариқа студентлар билимдон мутахассисларнинг бўлиб қолмай, шу билан бирга моҳир тарбиячилар бўлишга ҳам тайёргарлик кўрмоқдалар.

Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институтининг механизатор-студентлари Арнасой, Мирзачўл, Дўстлик, Октябрь, Пахтакор ва Зомин районларининг хўжаликларида 20 минг тоннадан кўпроқ «оқ олтин» тердилар.

● *Қишлоққа—маданий хизмат*

ПАХТАКОРНИ ХУШНУД ЭТИБ

Ўзбекистон касаба союзлари Советининг ташаббуси билан республика пахтакорларига маданий хизмат кўрсатиш мақсадида шаҳримиз бадиий ҳаваскорлик коллективларидан иборат махсус агитбригадалар ташкил этилди.

БУГУН

турли корхоналарнинг таланглиларидан иборат бригадалардан бири Жиззах областига жўнаб кетди. Бу коллектив орасида Тошкент Давлат университетининг «Сиёсий қўшиқлар», ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институтининг «Ором», Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг «Парвоз» ансамблари бор.

АНСАМБЛЬ САФАРГА ЧИҚДИ

БУГУН

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган «Баҳор» рақс ансамбли Қашқадарё области бўйлаб бир ойлик сафарга чиқди. Тошкентлик санъаткорлар область хўжаликларида бўладилар, янги ташкил этилган кўрик ерларнинг бунёдкорлари, йирик корхоналарнинг ишчилари билан учрашадилар.

Ансамблнинг бадиий раҳбари, Ўзбекистон ССР халқ артисти Қундуз Миркаримова бундай деди:

— Рақсаларимиз гастроль сафарига пухта тайёргарлик кўрдилар. Концертларимизни биринчи навбатда пахта тайёрлаш планини бажарган азамат «оқ олтин» устaлари томоша қилишади. Биз уларни ҳушнуд этиш мақсадида репертуаримиздаги сара асарларни намойиш этамиз.

САРКАРДА ЖАСОРАТИ ҲАҚИДА

Ҳаммамизга маълумки, ўрта мактаб дарсликларида ўзбек демократ шоири Зокиржон Ҳолмуҳаммад ўғли Фурқат ижодига мансуб бўлган «Суворов» деган шеърни ўқиганмиз. Шоирнинг ана шу асари киритилган китоб шу кунларда Навоий номли ўзбек Давлат кутубхонасида очилган китоблар кўргазмасидан ўрин олган.

Демократ шоир Фурқат ўз замонасида рус маданияти билан яқиндан қизиқиб таништан, улуғ рус саркардаси Суворов ҳақида кўп нарсаларни билишга ҳаракат қилган. Натижада, унинг илҳоми меваси сифатида саркарда ҳақида шеър дунёга келган.

Кўргазмадан машҳур қўмондоннинг бутун жанглар ҳақидаги эсдаликлари, замондошларининг хотиралари, таниқли адиблардан Г. Державин, Н. Симонов ва бошқаларнинг Суворов ҳақидаги асарлари ўрин олган.

Улуғ рус саркардаси, генералиссимус Александр Васильевич Суворов туғилган кунининг 250 йиллиги муносабати билан бу китоблар кўргазмаси ташкил этилди.

Д. ТУРДИЕВ.

МАРРА ЭГАЛЛАНДИ

Пахта тозалаш саноати марказий илмий-тадқиқот институтининг тажриба ишлаб чиқариш механика устахонаси, коллективи ўз зиммасидаги вазифани муддатидан илгари бажарди. Ўнинчи беш йилликнинг тўрт йили плани бажарилди. Шу давр ичида ҳаммаси бўлиб 2 миллион 290 минг сўмлик буюртма бажарилди. Устахона меҳнат аҳли яна йил охирига қадар 200 минг сўмлик иш бажаришга бел боглади.

Бу ерда асосан республика пахта тозалаш корхоналари учун тайёрланаётган янги машиналар, поток линиялар, нодир ускуналарнинг тажриба намуналари яратилади.

Машинасозлар айни пайтда пахтакорларга ҳам яқиндан оталиқ ёрдами кўрсатишяпти. Жиззах областининг Мирзачўл районидаги «Ўзбекистон XX йиллиги» совхозига шу йил кўчма двигателлар, насослар, шланглар, металли ускуналар етказиб берилди. Айни чоқда устахона мутахассислари пахтакорларнинг техникавий ишларига яқиндан амалий ёрдам берадилар.

телетайп лентасидан

● **БЕРЛИН, ГДР** калий тузини қазиб чиқариш бўйича СССР ва Канададан сўнг жаҳонда учинчи ўринга чиқиб олди. Кўнғир кўмир билан бир қаторда калий республиканинг асосий табиий бойлиги ҳисобланади. Бу модда қишлоқ хўжалик ўғитлари, ювиш воситалари, бўёқлар, медицина препаратлари тайёрлашда қўлланилади. Бу маҳсулотлар юқори сифатлиги билан халқаро бозорда муносиб шуҳрат қозонган.

Калий тузи бу ерда юз йилдан ортиқ вақтдан бери қазиб чиқарилаётган бўлсада, халқ ҳокимияти йилларидагина калий тузини қазиб чиқариш кенг кўлоч ейди.

● **БРЮССЕЛЬ.** Белгияда ишсизлик урушдан кейинги йиллардагига нисбатан рекорд даражага етди. Расмий маълумотларга кўра, мамлакатда ҳозирги вақтда 307 минг киши ишсиздир, бу эса меҳнатга яроқли аҳолининг 7,5 процентини ташкил этади. Сўнгги ойларда мактаб ва олий ўқув юртларининг минглаб битирувчилари ишсизлар армиясига келиб қўшилди.

● **ЛУСАКА.** Родезия ҳўпорувчилари Мкуши шаҳри районида бир қанча кўприкни портлатганлар. Замбия президенти К. Каунда бу ерда ана шуни маълум қилди.

Ирқчилар Замбия территориясида вахшийларча босқинчилик қилиб, Замбияни ўз позицияларидан чекинишга мажбур этишга интилмоқдалар, деб таъкидлади А. Каунда. Ленин ҳеч қачон бундай бўлмайди, чунки Замбия халқи Африка жанубидаги мазлум халқларнинг озодлиги ишига доимо содиқдир.

● **НЬЮ-ЙОРК.** Америка Қўшма Штатлари Коммунистик партияси 1980 йилда ўтказиладиган сайловга партия Олий секретари Гас Холлни президентликка ўз номзоди қилиб кўрсатганлигини расмий равишда эълон қилди. Машҳур негр активисти, америкаликларнинг граждалик ҳуқуқлари учун курашчи Анжела Дэвис АҚШ вице-президентлигига коммунистларнинг номзоди бўлди.

● **ТОКИО.** Япония Компартияси ўтган якшанба куни маҳаллий ўз-ўзини бошқариш органларига ўтказилган сайловда коммунистларнинг муттасил муваффақият қозонаётганларига ўтказилган оралиқ сайловда янги муваффақиятларга эришди. Компартия беш шаҳар мажлисида ўз вакилларини кўпайтирди.

Маҳаллий ҳокимият органларига ва парламентга сайловда коммунистларнинг муттасил муваффақият қозонаётганлиги Япония Компартияси фаоллигининг активлашаётганлигидан, шунингдек аҳоли кенг табақалари манфаатини ҳимоя қилишга қаратилган унинг изчил сиёсати сайловчилар томонидан кенг қўллаб-қувватланаётганлигидан далолат беради.

(ТАСС).

• Партия турмуши: ҳисобот ва сайловлар

ҚАТЪИЙ ТАЛАБЧАНЛИК РУҲИДА

Ҳисобот-сайлов йиғилиши партия ташкилоти, ҳар бир коммунист учун ҳамиша масъулиятли имтиҳон ҳисобланади. Партия бюроси аъзолари ва коммунистларнинг бутун эътибори 15 мингдан зиёд аҳолига хизмат кўрсатаётган 12-ЖЭКнинг ишлаб чиқариш, молиявий-хўжалик фаолиятини, идеологик, сиёсий-тарбиявий, жамоат ва касаба союз ишини чуқур ва атрофлича таҳлил қилишга қаратилди. Натижада, ишончли фактлар билан ёритилган, камчиликлар холисона танқид қилинган ҳисобот доклади тайёрланди. Партия бюросининг секретари Г. А. Олимжонов доклад қилди.

У ҳисобот даврида партия бюросининг 15 мажлиси ва 11 марта партия йиғилиши ўтказилганини айтиб ўтди. Уларда ЖЭКнинг ишлаб чиқариш-молиявий фаолияти, идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни яхшилаш, социалистик мусобақа, уйларни капитал ва жорий ремонт қилиш, гражданларнинг ариза ҳамда шикоятларини кўриб чиқиш, болалар ўртасида спорт-оммавий ишларни яхшилаш масалалари муҳокама этилди.

12-ЖЭК коллективи социалистик мусобақага қўшилиб, зиммага олган мажбуриятларини муваффақиятли бажарди. Уйларни жорий ремонт қилиш плани 107 процент бажарилди.

Шанбаликлар ташкил этиш йўли билан микрорайон аҳолисининг иштирокида иккита хиёбон ташкил этилди. Кўча бўйлари ва майдонларга кўплаб дарахт, гул кўчатлари ўтқазилди.

Докладчи ва музокара қатнашчилари Х. Турсунов, А. Мадгазин, Д. Айрапетян, И. Зубков, В. Бичков ва бошқалар қилинган ишларни объектив баҳолаб, бир қатор камчиликларни, партия ташкилоти ишидаги айрим нуқсонларни рўй-рост айтиб ўтишди.

Уйларни капитал ремонт қилиш плани қониқарсиз аҳволда. Мўлжалдаги уйлардан 20 таси ремонтдан чиқарилган, холос. 5 та уйда ремонт ишлари давом этмоқда. Қолган 6 та уйда ҳали ремонтга киришилмаган. Ремонт сифати ҳақида ҳам қайғуриш керак. Киров район уй-жой бошқармаси уйларнинг сифати ҳақида «Горремстройтрести»нинг 1-қурилиш бошқармаси пудратчиларига жиддий талаблар қўймаётир, назоратни бўш олиб бораётир. Район уй-жой бошқармаси тарқиб топган тартибни бузиб, 12-ЖЭК ходимларининг иштирокисиз ремонтдан чиққан уйларни қабул қилиб олмоқда. Уй-жой комитетларининг жамоатчи вакиллари ҳам бунда иштирок этмаётир. Натижада, уйларнинг ремонти чала қолиб, кўплаб гражданларнинг шикоятларига сабаб бўлмоқда.

Докладда сўзга чиққан коммунистлар КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарори талаблари қандай бажарилаётганлигини таҳлил этишди. Бу талаблар асосида партия ташкилотининг коммунистлари «Билим» жамиятининг лекторлари билан биргаликда СССР ва Ўзбекистон ССР Конституциялари тўғрисида, халқаро аҳвол ҳақида, ҳуқуқ-тартиботни муҳофаза қилиш ва тартиб бузишларга қарши курашни кучайтириш, уй-жой фондини асраш ва бошқа мавзуларда лекция ва суҳбатлар ўтказишди.

«Билим» жамиятининг лекторларидан В. Ковригин, Н. Никитина, К. Шайхов, Р. Парфенов, партия ташкилотининг пропагандистларидан Н. Дорожинская, М. Пономарёв ва бошқаларнинг лекция ва суҳбатларини ЖЭК ходимлари, микрорайон аҳолиси ҳамиша зўр қизиқиш, мароқ билан тинглашади.

Шу билан бирга докладда ва музокараларда ЖЭК коллективи ўртасида, турар жойлардаги аҳоли ўртасида идеологик, сиёсий-тарбиявий ишлар савияси ҳали етарлича юқори даражада эмаслиги, бу маълум даражада зарур шарт-шароит яратиб берилмагани туфайли содир бўлаётгани айтиб ўтилди. Масалан, Микрорайонда ҳалигача клуб, қизил бурчак йўқ. Йирик тадбирларни, аҳоли йиғилишларини ўтказиш учун дурустроқ бир бино йўқ. Ёз пайтларида ҳовлидаги болалар павильонидан фойдаланиб келинди. Мана, энди кузги-қишки мавсумда йиғилишларни қаерда ўтказишади? Бу масала бир неча марта район раҳбар органларига ҳавола қилинди, лекин натижа чиқмаяпти.

Йиғилишда, шунингдек йирик уйларда уй-жой комитетлари тузиш, болаларни турар жойларда оммавий-спорт тадбирларига кенг жалб этиш тўғрисида гапирилди.

Ҳисобот-сайлов йиғилиши ўзаро қатъий талабчанлик руҳида ўтди. Кўпгина қимматли таклиф ва мулоҳазалар билдирилди. Буларнинг барчаси қабул қилинган қарорда ўз аксини топди.

И. ВИНЕР.

Зарбдор қурилиш одимлари

ЖАДАЛ СУРЪАТДА

РЕПОРТАЖ

Айланма темир зинапоялардан кенг ва чароғон шахтага тушар эканмиз, намиққан, дим ҳаво гуп этиб димоққа урилди. Турли механизмларнинг товушлари қулоққа яққолроқ чалина бошлади. Атрофлари йўғон ходалар билан ўралган шахтанинг чап томонида икки четига чироқлар шодаси ўрнатилган узун йўлак — туннель бўйлаб юра бошладик. Туннелнинг остига ётқизилган ингичкароқ темир излар устига тупроқ тўкилган. У қизғиш тусда. Шахта бошлиғи Қосим Зарипов билан суҳбатлашдик.

— Лаҳим қазишни бошлаганимизга икки ойдан ошди, — деди ҳамроҳим Қосим Зарипов. — Шунга қарамасдан анча-мунча ишларни уддалаб қўйдик. Участкамиз Тошкентни коммунистик меҳнат, юксак маданият, намунали жамоат тартиби ўрнатилган шаҳарга айлантириш бўйича бошланган ватанпарварлик ташаббусига қўшилган. Тепада эътибор бердингизми, участкамизнинг ҳамма жойи топ-тоза, батартиб. Қурувчиларимиз ҳам баъзи жойлардагидек пала-партиш кийинишмаган. Мана шахтада ҳам тартибни кўриб турибсиз. Участкамиз планларини доим ошириб бажаряпти.

Космонавтлар проспектида Болалар боғи рўпарасида жойлашган Тошкент метрополитенинг иккинчи линиясининг 11-шахтаси қурилиши учун биринчи куб метр тупроқ қазилган пайтдан бери ярим йилча вақт ўтди. Тошкент метро қуриш тресті 1-қурилиш-монтаж бошқармасининг бинокорлари бу ерда лаҳим қазишга тайёргарликни муддатидан илгари тугаллади. Метрополитен биринчи линияси қурилишида ғайрат билан ишлаб, катта малака тўплаган Владимир Вахненко бошлиқ слесарлар бригадаси иккинчи линияда ҳам яхши ишлаяпти. Коллектив блок ётқизувчи КМ—14ГП маркали машинани белгиланган вақтдан барвақт созлади. Участка қурувчиларининг унумли меҳнатдан кейин яхши дам олишлари учун шарт-шароитлар яратиш, жумладан, дам олиш хоналари, душхона қуриш, шахтани лаҳим қазишга тайёрлашда Станислав Вишеславцев бригадаси аъзолари ибрат кўрсатишди. Лаҳим қазишни ҳам шу бригада бажаряпти.

Машина ва механизмларнинг товушлари кучлироқ янграй бошлади. Туннелнинг тўғрисида кучли ёғду кўзга ташланди.

— Мана ҳозир метрочилар қандай қилиб туннель қазишлари билан танишасиз, — деди Қ. Зарипов.

Блок ётқизувчи машина анча катта бўлиб, унда турли мурватлар, механизмлар кўп экан. Беш— олти нафар киши машинага хизмат кўрсатиш билан шуғулланаётган бўлса, икки киши электр чўкичлар билан палахса-палахса тупроқ кўчиришарди. Уларнинг юзларидан тер қуйиляпти. Тер кўзларига тушиб, ишлашга халақит беради. Уйилган тупроқлар блок ётқизувчи машина ёрдамида орқа тарафга — тупроқ ташийдиган вагончаларга юкланяпти. Лаҳимчилар бир соатча машаққатли меҳнат қилишганидан сўнг «гор» бир метрча кенгайди. Шу пайт блок ётқизувчи машинанинг пўлат «қўл»лари ишга тушди. Улар бир метрча келадиган ёйсимон темир-бетон плитани икки томонидан ушлаб келиб, аста уйилган жойга яқинлаштирди. Бошқа «қўл»лари билан яна битта шундай плитани олиб келиб, аста уларни ўзаро бирлаштирди.

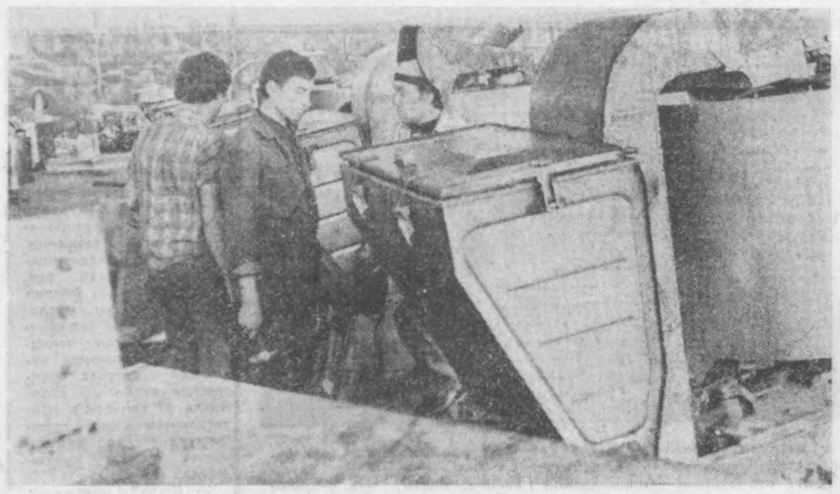
Қурувчилар охирги плитани ўрнатишгач, манглай терларини артишаркан, уларнинг чарчоқ юзларида ўз ишларидан мамнунлик кўриниб турарди. Мен уларнинг ичида метронинг иккинчи участкаси қурилишида яхши ишлаган Анатолий Евдокимов, Николай Ситников, Муҳаммаджон Каршиев, Юрий Волков, маркшейдер Олег Кимни учратдим.

— Бригадамиз аъзолари ўн иккинчи шахтага томон саксон метрга яқин лаҳим қазишди, — дейди бригадир С. Вишеславцев. — Кунлик нормани 120 — 135 процентдан адо этяпмиз.

— Бу бригада москваликлар ташаббусига қўшилган, — дея суҳбатга қўшилди. Қ. Зарипов.— В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллик юбилейига қадар беш йиллик планни бажаришга қарор қилган.

Тошкентлик метросозлар бу йил ҳам ҳар доимгидек яхши ишлашяпти. Улар «Пахтакор» станциясидан Авиасозлар шаҳарчасига қадар давом этадиган тўққиз километрлик иккинчи линия қурилишида лаҳим қазиш ишларини жадал суръатларда бажаришмоқда. Улар қисқа вақт ичида уч юз метрдан зиёд ер ости йўли қуришди. Бу ишда Б. Муҳин, К. Виноградов, Л. Токарчук, И. Лисий бошлиқ бригадаларнинг аъзолари кўпчиликка ўрнак кўрсатишмоқда.

А. НИЁЗОВ.

«Ташхимсельмаш» заводи коллективи йиллик план-топшириқларини муддатидан илгари адо этиш учун социалистик мусобақани тобора авж олдириб меҳнат қилмоқда. Корхона ишчилари орасида вақтдан ўзиб ишлаб келгуси йил ҳисобига маҳсулот топшираётганлар сони ортиб бормоқда. Ушбу фотолавҳада ОВХ—28 чанглагич-пуркагич агрегатларини йиғиш цехи тасвирланган. Бу ерда тайёрланган агрегатлар пешма-пеш пахтакорлар ҳузурига жўнатиб турилади.

М. Нуриддинов фотоси.

Депутатлар текширув ўтказишди

ТРАНСПОРТ ХЎЖАЛИГИ ҚИШГА ШАЙМИ?

Транспортнинг халқ хўжалигида тутган муҳим ўрни ҳаммага маълумдир. Шунинг учун ҳам халқ депутатлари Киров район Советии ижроия комитети район территориясида жойлашган автомобиль транспорти корхоналарининг куз ва қиш мавсумида ишлашга қандай тайёргарлик кўрганлигига алоҳида эътибор бериб келмоқда.

Район Советии қошидаги транспорт ва алоқа бўйича доимий комиссия район территориясидаги автотранспорт корхоналарида қишга тайёргарлик юзасидан текширув ўтказди. Киров район территориясида Тошкент шаҳар соғлиқни сақлаш Бош бошқармасининг автобазаси, 1-автобаза, 25—05, 2515-автоколонна, «Автодормехбаза» жойлашган. Муҳитдин Нуриддинов раислик қилаётган транспорт ва алоқа бўйича доимий комиссия аъзолари қишга тайёргарлик масаласини 2515, 2505-автоколонналарда ва «Промстройматериал»нинг 1-автомобиль корхонасида олиб бордилар.

Текширув шуни кўрсатдики, корхоналарда қиш мавсумида бир меъёрда ишлашга тайёргарлик юзасидан ёнилғидан, энергетика ресурсларидан тежаб-тергаб фойдаланишга қаратилган амалий тадбирлар ишлаб чиқилган. Ана шу тадбирлар комплексида ўрта ҳисобда белгиланган нормадагига нисбатан 2—3 процентдан ёнилғи тежаш кўзда тутилган. Бу борада 2505-автоколоннада яхши кўрсаткичларга эришилди. Шу йилнинг тўққиз ойи мобайнида 28 минг киловатт соат ёки 600 сўмлик электр энергияси, 129 минг литр ёки 15300 сўмлик бензин тежашга муваффақ бўлинган. 2515-автоколонна коллективида эса 18 минг литр бензин тежалди.

Шу йилнинг 1 ноябригача барча объектлардаги ремонт ишлари тугалланиши кўзда тутилган эди. Булар орасида водопровод ва иситиш тармоқлари, барча қозонхоналарни синчиклаб кўздан кечириш, лозим бўлган тақдирда обдастлараро қозонхоналарни тузатиш инспекторлари билан ҳамкорликда ремонт қилиш, поток линияларни, марказлаштирилган ёнилғи мойлаш постларини, шина-ремонт постларини, кўтарма механизмларни ювиш ускуналарини, аккумулятор хўжалиги ва автомашиналарнинг ҳолатини кўздан кечириш каби тадбирлар амалга оширилди. Камида беш кунга етадиган ёнилғи-мойлаш материалларини жамғариш белгиланган эди. Бу ишлар амалга оширилди.

Булардан ташқари, автотранспорт корхоналаридаги ҳайдовчилар ва барча ходимлар қиш пайтида автомобиллардан фойдаланиш хусусиятини ўргатиш юзасидан инструктаж олдилар. Бунда автомобиллардан фойдаланиш хавфсизлиги воситаларининг мавжудлигига ҳамда ёнилғи-мойлаш материалларидан тежашга алоҳида эътибор берилди.

Қишга тайёргарлик ишларини олиб боришда ўтган йили йўл қўйилган камчиликларнинг қайтарилмаслигига алоҳида эътибор берилди. Йўлнинг баланд-паст жойларида қум тўплаш, автомобиль корхоналари ва йўлларни қордан тозалайдиган механизмларнинг мавжудлиги, ишчи ва хизматчиларни ўз вақтида транспорт билан таъминлаш, автомашиналар ғилдиракларига занжирлар тайёрлаб қўйиш каби ишлар тугалланди, автотранспорт корхоналаридаги йўлларга асфальт ётқизилди.

Комиссия аъзолари бўлган депутатлардан Александр Глухов билан Вера Вергазова «Промстройматериал»нинг 1-автомобиль корхонасида олиб борилган текширувларида корхона маъмурияти қиш мавсумида ишлашга етарли даражада эътибор бермаётганлигини аниқладилар. Чунки текширув пайтида қишга тайёргарлик юзасидан белгиланган 15 та тадбирнинг биронтаси ҳам бажарилмаган эди. Корхонанинг қиш мавсумида ишлашга ўз вақтида тайёргарлик кўрмаслиги автотранспорт ишига ҳамда ишчи ва хизматчиларнинг соғлиғига салбий таъсир кўрсатади.

Текширув пайтида 2515-автоколоннада қишга тайёргарлик юзасидан белгиланган тадбирлардан учтаси бажарилмаганлиги аниқланди. Масалан, вентиляция қурилмалари, калориферлар, баъзи ишлаб чиқариш бўлим ва хизматлари биносининг томи ремонт қилинмаган, ромлар ойналанмаган. Эндиликда бу ишлар тўла амалга оширилди. Корхона клуби реконструкция қилинмоқда.

2505-автоколоннада олиб борилган текширувларда доимий депутатлик комиссияси аъзолари билан бир қаторда Киров район Советининг депутати Юрий Разваляев, Александр Макунинлар қатнашдилар. Текширувда қишга тайёргарлик юзасидан белгиланган тадбирлар муддатида адо этилганлиги аниқланди. Масалан, корхонанинг автомобиль ремонт қиладиган устахоналарини, ошхона ва душхоналарини айланиб чиқилганда, ремонт ишлари тўла-тўкис олиб борилган. Қишнинг қорли кунларида ишлатиш учун қум ва туз, 30 комплект автомобиль ғилдиракларининг занжирлари тайёрлаб қўйилди. Томлар ремонтдан чиқарилди. 300 га яқин ГАЗ—53, ЗИЛ—130 маркали юк автомобиллари қиш мавсумида халқ хўжалик юкларини ташишга шай қилиб қўйилди.

Шуниси қувончлики, 2505-автоколоннада уч ҳайдовчининг бири ўзига бириктилган юк автомобилида капитал ремонтсиз 300 минг километр йўл босиш учун бошланган ҳаракатда қатнашмоқда. Уларнинг куч-ғайратлари туфайли ишлаб чиқариш планлари ва социалистик мажбуриятларнинг муддатидан илгари бажарилишига, кўплаб электр энергияси, ёнилғи-мойлаш материаллари тежаб қолишга эришилмоқда. Бу тежамлар ва қурилган пухта тайёргарликлар автомобиль хўжаликларининг қиш даврида бир меъёрда ишлашини таъминлайди.

А. ОБИДХЎЖАЕВ.

БУГУН

Республика қурилиш материаллари саноати министрлигига қарашли бинокорлик буюмлари комбинатининг йил бошидан бери ишлаб чиқарган кенг истеъмол буюмлари 100 минг сўмликдан ошди.

Тошкент «Олимпиада-80» учун

БЕШ ХИЛ ЯНГИ БУЮМ

Корхонада тайёрланаётган «Вулқон», «Грация», «Лира» каби гулдонлар қаторига бу йил янги турдаги буюмлар қўшилди. Булар — «Қўнғироқгул», «Ландиш», «Лилия» каби сопол вазалардир. Беш хил буюмга эса Олимпиада рамзи билан ишлаб чиқариш ҳуқуқини берувчи фахрли дипломлар берилди.

Комбинат ишчилари зарбдорларча меҳнат қилишяпти. Социалистик мусобақа пешқадамлари З. Фозилов, С. Фокин ва З. Рустамова ҳозир ўнинчи беш йилликнинг охирги йили ҳисобига маҳсулот топширишяпти.

СИЗГА ҚАНДАЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИШЯПТИ?

Намунали хизмат

Ҳозир гўзал Тошкентимиз кўчалари ва проспектлари бўйлаб ҳар куни 120 мингдан ортиқ транспорт ҳаракат қиляпти. Бу машиналарнинг ярмидан кўпроғи шахсий транспортлар ҳисобланади. Уларнинг ҳаракат хавфсизлигини тўла таъминлаш ГАИ инспекторларининг асосий вазифаларидан биридир.

Кейинги йилларда шаҳримиз давлат инспекциясининг фаолияти ҳар томонлама кенгайди. Машиналарнинг кун сайин кўпайиб бораётганлиги, янги йўллар, проспектлар очилаётганлиги, автомобиль ҳаракатининг интенсивлашиши автоинспекция ходимларининг масъулиятини янада оширди.

Бўлимимиз шаҳримиздаги автомототранспортларни рўйхатга олиш, рўйхатдан ўчириш билан шуғулланади.

Бундан олти йил муқаддам ташкил этилган бу бўлим автомобиль транспорти қатнови хавфсизлигини таъминлаш билан бирга меҳнаткашларга намунали хизмат кўрсатишни янада яхшилади. Яқиндан Халқлар дўстлиги проспектидаги Волга автомобиль заводи филиалида шаҳар Давлат автоинспекцияси томонидан ҳамшаҳарларимиз учун яна бир қулайлик яратилди. Бу ерда магазин орқали сотиб олинган машина ва мотоцикллар учун номерлар бериш жорий этилди. Энди аҳоли «Волга», «Жигули», «Москвич» машиналарини, мотоцикл, мотоколяска ва шунга ўхшаш барча турдаги шахсий транспортларга номер олиш учун шаҳар Давлат автомобиль инспекциясига бориб ўтиришмайди. Машиналар Волжск автомобиль заводи филиали биноси ёнидаги майдонда техник назоратидан ўтказилади ва шу ерда номер берилади.

Шундай қилиб, эндиликда шаҳар Давлат автоинспекцияси биносида ҳисобдан ўчириш, ҳадя этиш тўғрисидаги шартнома билан берилган, мерос орқали қолдирилган транспортларгина рўйхатдан ўтказилади. Бу борада Давлат автомобиль инспекциясининг катта инспектори, милиция капитани А. Ҳамидуллаев ва Б. Тошпўлатовлар намунали хизмат кўрсатишяпти. Улар аҳолининг қимматли вақтларини тежашларида уларга яқиндан ёрдам бермоқда. Олдинлари машинасини рўйхатдан ўтказмоқчи бўлган киши соатлаб навбат кутса, эндиликда бу иш 10—15 минут ичида бажариладиган бўлди. Чунки бўлинма залида турли бланкаларни тўлдириш кераклиги ҳақидаги намуналар ва регистрацияга керакли бўлган ҳужжатлар чиройли қилиб ёзиб қўйилган. Унда ҳужжатни расмийлаштириш учун нималар кераклиги, қандай қилиб тўлдириш лозимлиги аниқ кўрсатилган.

Кўпинча бизга машиналарни совға қилиш, мерос орқали қолдирилган машиналарни қандай расмийлаштириш кераклиги ҳақида кўплаб саволлар берилади. Бу борада шуни айтиш керакки, бундай машиналар фақат нотариус идорасининг совға қилинганлиги ёки мерос қолдирилганлиги ҳақидаги қоғози ва суд қарорига асосан расмийлаштирилади.

Сўнгги етти йил ичида ГАИда гражданларни қабул қилишда ҳар жиҳатдан қулайликлар яратилди.

Ҳамшаҳарларимиз харид қилаётган янги машиналари учун ҳар куни юзга яқин номер бераётган бўлимимиз хизматчилари аҳолини қимматли вақтларини беҳуда сарф бўлишига барҳам бериш, уларга ҳамиша намунали хизмат кўрсатиш учун барча имкониятларни ишга солишади.

М. ТЎЛАБОЕВ,
Шаҳар Давлат автоинспекцияси транспортларни рўйхатга олиш бўлимининг бошлиғи, милиция майори.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

ҚУРУВЧИЛАРНИНГ МЕҲНАТ ҒАЛАБАСИ

БУДАПЕШТ. 20 ноябрь. (ТАСС). Венгрияда биринчи атом электростанциясининг қурувчилари меҳнатда янги ғалабага эришдилар. Бу электростанция Пакшда барпо этилмоқда. Кучланиши 120 минг вольтга тенг ёрдамчи подстанция фойдаланиш учун топширилди. Бу подстанция атом станциясининг биринчи тўла ишга туширилган объектидир.

Бу йил қурилишда ҳал қилувчи йил. АЭС бош корпусида сентябрь ойида 250 тонналик кран ўрнатилган эди. Бу кран ёрдамида монтажчилар реактор залини жиҳозлашга киришдилар. Станциясининг машина залида станция биринчи блоки икки турбинасини монтаж қилиш жадал суръатлар билан олиб борилмоқда. Бу турбиналар Совет Иттифоқида тайёрланган.

ВСИП XII съезди ва Венгриянинг фашизмдан озод этилганлигининг 35 йиллиги шарафига бошланган социалистик мусобақа давомида қурувчилар келгуси йилнинг март ойида биринчи турбинани монтаж қилишни тугаллаш, ёзда эса иккинчи турбинани ўрнатиб бўлиш мажбуриятини олдилар. Йил охирига бориб қуввати 440 минг киловаттга тенг биринчи блокни ишга тушириш белгиланган.

ҚАЗИЛМАЛАР ҲИКОЯСИ

УЛАН-БАТОР. МХР Фанлар академияси археология экспедициясининг янги тадқиқотлари кўп асрлар муқаддам Монголиянинг қадимги пойтахти—Қорақурим (Хархорин) кўчманчи халқларининг маданияти ривожланган йирик марказ бўлганлигини яна бир бор яққол тасдиқлади. Кўчманчилар маданиятнинг ривожлантиришга катта таъсир қилган бу марказ Европа, Ўрта Осиё, Хитой ва Ҳиндистонни боғлаб турувчи савдо йўлларининг асосий «чорраҳалари»дан бири эди.

Экспедиция аъзолари барқ уриб яшнаган даврида 20 квадрат километрдан кўп майдонни эгаллаган бу шаҳарнинг бутун территориясини ўрганиб чиқдилар, унинг топографик харитасини туздилар, кварталлар, кўчалар, саройларнинг жойлашишини аниқладилар.

Монгол олимларининг фикрича, топилмалар ер остида яшириниб ётган нарсаларнинг кичик бир қисмидир. Бу соҳада неча ўн йиллар давомида ишлаш керак бўлади.

Лекин қадимий Монголиянинг тарихи фақат Қорақуримдангина иборат эмас. Бутун республика бўйлаб ўтказилаётган археологик қазилмалар унинг территориясида икки минг йилдан ҳам аввалроқ шаҳарлар қад кўтарганлигидан далолат беради. Бу шаҳарларнинг аксарияти ўша вақтларда жуда йирик иқтисодий ва маданий марказлар бўлган. Ҳозирги вақтда Монголия олимлари 300 га яқин ана шундай қадимий қароргоҳларни қидириб топдилар.

ИҚТИСОДИЙ МУСТАҚИЛЛИКНИ МУСТАҲКАМЛАШ ЙЎЛИДА

ДЕҲЛИ. Ҳиндистон тараққийпарвар жамоатчилиги бу мамлакатда иқтисодий доирадагина эмас сиёсий доирада ҳам стабилликни бўшаштирувчилик ролини ўйнаётган Ғарб кўп миллатли монополияларининг фаолияти чекланишини қатъий талаб қилмоқда, деди. Умумҳиндистон тинчлик ва бирдамлик ташкилотининг бош секретари Перин Ромеш Чандра хоним. Мустақиллик йилларида, деди у. ТАСС мухбири билан қилган суҳбатида, Ҳиндистон иқтисодий мустақилликни мустаҳкамлашда, мамлакатнинг ҳаётий муҳим маҳсулотлар билан ўзини-ўзи таъминлаш борасида сезиларли муваффақиятларга эришди. Аммо Ғарб мамлакатларининг монополиячи доиралари Ҳиндистон саноати ва унинг ички бозоридан бемалол фойдаланишдан умид узмаяптилар.

Ҳозирги вақтда, деди П. Р. Чандра хоним, мамлакатда транснационал корпорацияларнинг 482 филиали ҳамда Ғарб фирмаларига қарашли 161 компания ишлаб турибди. Улар Ҳиндистон экономикасининг энг истиқболли ва сердаромад соҳаларига суқулиб кирмоқда. Кўпгина чет эл концернлари фойда устига фойда олиш ҳаракатида Ҳиндистоннинг қонунларини четлаб ўтмоқдалар, икки хил бухгалтерия тутмоқдалар ва экспорт-импорт ишларини сохталаштирмоқдалар.

Одилона халқаро иқтисодий тартиб ўрнатиш учун кураш, социалистик мамлакатлар ва ривожланаётган мамлакатлар билан ҳамкорликни мустаҳкамлаш, деди Перин Ромеш Чандра хоним, Ҳиндистонни социал иқтисодий жиҳатдан мустақил ривожлантиришдаги бирдан-бир тўғри йўлдир.

ЭНГ ҚАДИМГИ ОДАМ ИЗИ

НЬЮ-ЙОРК. Кения пойтахти Найроби шаҳридан 560 километр шимолда Туркан кўли соҳилида қазишма олиб борган Америка археологларининг экспедицияси одамсимон мавжудот оёқларининг изларини топди. Экспедициянинг раҳбарларидан бири доктор А. Бехренсмейернинг айтишича, радиометрик анализ топилган изларнинг ёши 1,5 миллион йил эканлигини кўрсатган. Изларнинг узунлиги 26,6 сантиметр ва эни 7,6—8,8 сантиметр. Бу из ҳозирги одам аждодиники бўлган. Унинг бўйи 1,5 метрдан сал узун, вазни эса 54 килограмм чамаси бўлган.

Олимларнинг уқтиришларича, бу вертикал равишда юрадиган одамнинг энг қадимги аждодларидан бирининг излари бўлиши мумкин.

ЯНА БИР АВИАЦИЯ ФАЛОКАТИ

НЬЮ-ЙОРК. Қўшма Штатларда яна бир таҳликали авиация фалокати рўй берди. «Л—188» маркали ҳарбий транспорт самолёти ҳарбий-ҳаво кучларининг 10 та штати Огден шаҳридаги Хилл базасидан парвоз қилгач, орадан уч минут ўтар-ўтмас осмонда аланга олиб, ерга қулаб тушди ва портлаб кетди. Уччала учувчи ҳалок бўлди. Самолёт Солт-Лейк-сити шаҳрининг аҳоли зич яшайдиган атрофидан атиги уч километр нарида парчаланиб кетди.

Ахборот агентликларининг ҳарбий маъмурлар тасдиғи билан берилган хабарларга кўра, «Л—188» самолётида катта кучга эга бўлган 700 килограммдан кўпроқ портловчи модда, шунингдек салкам 12 килограмм радиоактив материаллар бор эди.

Полиция ва қўшинлар фалокат рўй берган районни шоша-пиша қуршаб олдилар, ҳаводаги радиоактивлик даражаси текшириб кўрилмоқда. Инсон организмига узоқ вақт таъсир қилиши натижасида ўпка ракини келтириб чиқарувчи дори солинган контейнерлар ҳамон топилгани йўқ.

Фалокат рўй берган жойдаги аҳолига зудлик билан медицина кўригидан ўтиш таклиф этилди.

Хатарли юк жойланган ҳарбий транспорт самолётининг фалокати мамлакат жамоатчилигини жуда ташвишга солди. Солт-Лейк-сити маъмурларининг вакили «Л—188» самолётига айни бир вақтда портловчи ва радиоактив моддалар жойлаб ташилганидан ғоят ажабланди, чунки бундай қилиш мазкур моддаларни ташиш нормаларига мутлақо зиддир. Аммо федерал авиация бошқармаси тасодиф натижасидагина граждан аҳоли орасида қурбонлар бўлишига олиб келмаган фалокатда ўзининг айби йўқлигини шоша-пиша эълон қилди. Пентагоннинг буюртмаси билан ҳарбий юкларни ташиб берувчи «Трансамерика эйрлайнз» компанияси шу самолёт ичига радиоактив моддалар жойланганини хабар қилмаган эди, деди бошқарманинг Солт-Лейк-сити шаҳридаги вакили.

Кампучия Халқ Республикасида миллий маданият тараққиётига катта эътибор берилмоқда. Мамлакатда миллий қўшиқ ва рақс ансамбли ташкил этилди. Бу ансамбль қатнашчилари Ханой ва Вьентьянда бир неча бор ўз маҳоратларини намойиш этдилар.

СУРАТДА: Кампучиялик артистлар томонидан миллий рақс ижро этилмоқда. ВИА—ТАСС фотоси.

ОИЛА ДАВРАСИДА СУҲБАТЛАР

Одоб—инсон зийнати

МЕҲРИ ДАРЁ ОДАМЛАР

Дўстимиз бизни шанба куни уйга чорлаб қолди. Ниҳоятда банд бўлсам-да, боришга ваъда бердим. Зеро, бошқа дўст-биродарларим орасида у ўзининг дилкашлиги, оқ кўнгиллиги билан бизни бутунлай ром этган...

НАҚЛ ҚИЛАДИЛАР: Саҳрода меҳригиё деган гиёҳ ўсармиш. Унинг бир донагина гули бўлиб, бу гиёҳнинг зўр ҳосияти бор эмиш. Кимда-ким меҳригиёни топиб олиб ёнига солиб юрса, кўринган ундан ажралгиси келмай қолармиш. Хуллас, ҳар қандай киши қанчалик зарур иши бўлмасин, меҳригиёли кишининг ширин тилию, яхши сўзини эшитиб ўлтиришга вақтини аямасмиш...

Назаримда дўстимнинг ҳам меҳригиёси бордай...

Шундай қилиб, дўстимникига боришни ўйлаб, шанбани орзиқиб кутдим. Шанба ҳам етиб келди. Ошнам тушмагур, бизни келади деб азонлаб Олой бозорига кетибди. Орадан унчалик кўп вақт ўтмасдан кириб келди. Уни кутилмаган бир аллпозда кўриб, қўрққанимдан юрагим орқага тортиб кетди. Давосиз бир дардга чалинган одамга ўхшарди. Ҳамма вақт табассум билан порлаб турадиган кўзларининг нури гўё сўнган. Оёққўли қалтирар, тили калимага келмасди. Хотини, қўшалоқ ўғилу қизлари унинг атрофида парвона бўлиб нима бўлганини билишга шошиларди. Аммо барча уринишларимиз фойдасиз эди. Нима қилишимизни билмасдик. Орага киши қалбини эзиб юборувчи дилхун сукунат чўкди...

— Автобусда келаётгандим,— дўстим зўрбазўр ўзига келиб, энтика-энтика сўз бошлади. Рўпарамдаги ўриндиқда икки ёш қиз билан йигит атрофида ҳеч ким йўқдай овозларини шанғиллатиб сўзлашиб келишарди. Бекатлардан бирида кекса киши автобусга чиқди. Ўлтирганлар деярли қариялар эди. Мен отага жой бермоқчи бўлдим. Оппоқ сочимними ё тиззамдаги юкни кўрибми, билмадим, у ўлтиришга кўнмади. Мен йигитдан жойини беришни илтимос қилдиму балоға қолдим-да.

— Вой-бў, ғамхўр бобом-ей,— деди йигитча.— Керак бўлса ўзингиз жой беринг. Мен бу жойни беш тийинга сотиб олганман. Шу пайт ёнидаги бургут тирноқ, лаби маймун мижоз қиз гапга аралашиб:

— Олакўзнинг (кўзойнагимга шаъма қиларди) турқи совуқлигидан ҳозир пўнғиллаcа керак девдим-а, айтганим келди,— деди ғайри табиий овозда.

Бу сўзни эшитганда ичимда бир нарса узилгандай бўлди. Кейин ўзимни тутиб туролмадим. Улар яна нималар дейишди-ю, менинг жавобларим қанақа бўлди, ҳозир айтиб бера олмайман. Бахтимга яхшилар бор экан. Бекатда автобусдан тушириб бу ерга олиб келиб қўйишди...

Мен ўшанда бир оғиз аччиқ сўз киши учун қанчалар қимматга тушишини ҳис қилдим.

МАСАЛ: «Ўзинг яхшисану, кафтингдан сассиқ ҳид келгани ёмонда»,— дебди ўрмончи Айиққа. «Бир илтимосимни бажаришингни илтижо қиламан» дебди Айиқ унинг қўлига болта бериб: «Мановуни ол-да орқамдаги букримни чопиб ташла». Ўрмончи Айиқнинг айтганини қилиб, унинг букрисини чопиб ташлабди. Шунда Айиқ: «Болта билан чопган жойинг тузалади, аммо ҳалиги сассиқ деган тилингнинг яраси бир умр тузалмайди. Тиғ яраси тузалар — тил яраси тузалмас», деди.

ЯНА МАСАЛ: — Биз ўттиз иккитамиз. Доимо сенинг пайингни кириш ниятида бўламиз. Лекин ҳечам ниятимизга етолмаймиз. Нега шундай-а?— сўраб қолди Озиқ тиш Тилдан.

— Вой тошмеҳрларей, шуниям билмайсанларми? Нимадан бўларди — ширин суханлигимдан-да! Ширин забон бўлиб, хушмуомалада бўлмаганимдаку аллақачон шум ниятларингга етган бўлардинглар-а!— деди Тил. Дарвоқе, «Ширин тил бол едиради. Аччиғи бошга ғавғо келтиради» деган ҳикмат бежиз эмас. Халқ ўзгалар кўнглини ранжитмайдиган, дилини оғритмайдиган серфаҳм, катта-кичикка баравар, саховатли, хушмуомала, ростгўй одамни «Тили ширин» деб атаб, ундан ўрнак олишга ва бундай кишига эргашишга даъват этади. Халқимизнинг:

Тил бор— бол келтирар,
Тил бор— бало келтирар.
Тилдан етган озор,
Найза озоридан ёмон.
Тилга зийнат— элнинг иши,
Дилга зийнат — эрнинг иши.
Аччиқ савол бериб — ширин жавоб кутма,
Ширин тилдан сассиқ сўз чиқарма.
Тилни тийган бой бўлар,
Баҳри— дили чоғ бўлар.
Тил— кўнгил тилмочи,
Тил— юракнинг калити, —каби

ҳикматларнинг ҳар бирида ҳам олам-олам маъно бор!

Шуни алоҳида эътироф этиш кераки, халқ ёш авлодни ҳаётга қадам қўя бошлаган пайтдан бошлаб, тилга ниҳоятда эҳтиёт бўлиш, ҳар қандай сўзни палапартиш айтабермаслик, бу соҳада ҳам аввал ўйлаб, етти ўлчаб — бир кесишлик қабилида иш тутишлик руҳида тарбиялашга ҳаракат қилади. Зеро, инсоннинг ички дунёси, маънавий қиёфаси, хулқ-атвори, муомаласи унинг тили орқали зуҳур этишлигини, шу тил билан инсон чинакам одам бўла олишлигини билади. Халқ ҳаётда камсуҳан, ширин забон бўлишга, хушмуомала ва камтарин бўлишга чақиради. Инсон бошига нимаики яхшилик ё ёмонлик тушса тилдан келишини айтиб, қандай вазият ва шароитда бўлмасин сўзга, унинг маъносига алоҳида эътибор беришга, қўпол, аччиқ тилдан йироқ бўлишга даъват этади.

«Тил заҳари — илон заҳаридан ёмон» деб билган халқнинг ширин тиллилик ва хушмуомалалик билан деву балоларни даф этиб, ўз измига солган, аксинча аччиқ тили туфайли бошига не-не кулфатлар ёғилган фольклор қаҳрамонларини эсланг.

...Бир ҳукмдор «Менга дунёдаги энг ширин гўштдан кабоб қилиб келтиринг», — дебди вазирига. Боши қотиб ўйланиб ўлтирган отасини кўрган вазирнинг қизи гап нимедалигини билгач: «Шунга ҳам ота гўри-қозихонами? Битта қўйни сўйдиринг-да, тилини кабоб қилиб олиб боринг, гуноҳкор қилса мен кафил», — дебди. Ҳукмдор гўштни еб: «Энди дунёдаги энг ёмон гўштдан кабоб қилиб келтиринг», — дебди. Буни эшитган қизи отасига қараб: «Яна бир қўйни сўйингда, тилини кабоб қилиб олиб боринг»,— дебди. «Ҳақиқатан ҳам кабобингиз ёмон!» Қилган ишингиз жойида, бу сизнинг яхши билимдон эканлигингиздан далолат беради», — дебди ҳукмдор. Шунда вазир: «Тақсир гуноҳимдан ўтсангиз, тўғрисини айтай»,— дебди ва подшога бу ишни кимнинг ақли билан қилганини айтибди. Шунда подшо вазирнинг қизини чақиртириб: «Қизим, нима учун тилни ҳам ёмон, ҳам яхши гўштларга санайсан?» дебди. Шунда қиз дебди: «Подшоҳим, кишининг бошига нима яхшилик келса унинг ширин тилидан келади, нимаики кулфат тушса унинг ёмон тилидан келади. Энди бир мақол бор: «Тиш тилнинг қалъаси, тил бошнинг балоси». Бу гапни эшитиб, ҳукмдор вазирнинг қизига ажойиб бир боғ инъом этган экан.

Халқ оқ кўнгиллилик, ширинсуханликни атрофлича мадҳ этгани ҳолда дағаллик, қўполлик, қўрслик, бир сўз билан айтганда, дилозорликни (буларнинг ҳаммаси тилдан келади-да!) қаттиқ қоралайди. Дарвоқе, «Дилозорнинг сўзи қиличнинг тиғидан ёмон», «Дилозордан— эл безор», «Дилозор —умр заволи», «Иссиқ сўзим иситма, совуқ сўзим совутма», «Қўпол қопиб гапиради, оқил топиб гапиради» мақоллари бежиз яратилмаган, ахир.

Ривоят:... Донолар доноси Луқмон шифобахш гиёҳлар орасида яшарди. Касалга чалиниб даво истаб келган кишиларни дарров ўтказиб олдига дастурхон ёзарди. Ширин тиллик билан ҳол-аҳволини сўраб-суриштириб хастанинг касалини билиб олар, кейин чор-атрофдаги гиёҳларга назар ташлар, шунда гиёҳлардан бири беморнинг дардига мен давоман!» дегандек қаддини кўтариб, бўйнини чўзаркан. Ҳаким дарров унинг баргини ми, илдизини ми ўғирда туйиб берар, касал ўша заҳоти ҳеч нима кўрмагандек соппа-соғ бўлиб кетаркан. Луқмон яна ўша хушмуомалалик, юзда кулгу билан соғайган беморни кузатиб қўяркан. Шундай қилиб, ерда унган гиёҳ Луқмон Ҳакимнинг ширин тиллиги-ю, хушмуомаласи билан минг бир дардга даво бўлибди..

Кунлардан бир куни ҳакимнинг яккаю-ёлғиз фарзандининг қорни оғриб қолибди. Ҳаким нима қилишини билмай шошиб қолибди. Қовоғидан қор ёғибди, тилидан заҳар томибди. Шоша-пиша гиёҳларга дўқ-пўписа қила кетибди. Қанчалик бақириб-чақирмасин «Мен ўғлингнинг касалига даво бўламан!» деб ҳеч бир гиёҳ қаддини кўтармабди. Луқмони Ҳаким у ёққа чопибди-бу ёққа чопибди. Лекин ҳеч бир натижа чиқмабди. Ҳориб-чарчаб уйига кирса нури дийдаси жонсиз ётган эмиш.

Ҳаким дод солибди, фарёд кўтарибди. Кейин «бор-е» деб тарки дунё қилибди. Касал қабул қилмай дарвишона ҳаёт кечира бошлабди. Бора-бора табибни йўқлаб келмайдиган бўлишибди. Бундан Луқмоннинг баттар хуноби ошибди. Кулишини ҳам, ширин тилликни ҳам унута бошлабди. Орадан бир йил ўтибди. «Энди бутунлай тамом бўлдим!» деб турган экан, бирдан эшиги тақиллаб қолибди. Ташқарига чопиб чиқиб, қорнини ушлаб турган бир йигитни кўрибди. Ҳаким хурсанд бўлиб, йигитни ичкарига олибди. Асл ҳолига келибди-да, юзда табассум, ширин тиллик билан, йигитнинг ҳол-аҳволини сўрабди. Олдига нон-чой қўйиб, узр айтибди-да ташқарига чиқибди. Ҳали ён-атрофига қараб улгурмасданоқ бир гиёҳ имлаб ёнига чорлабди. Ҳаким уни дарров олиб ўғирда туйибди-да, бемор йигитга ичкрибди. Йигит ҳеч нима кўрмагандек соғайиб кетибди. Бирдан ҳакимнинг эсига шу хасталик билан ўлган ўғли тушиб ўзини ташқарига отибди:

— Эй, меҳригиёларим нима қилиб қўйдиларинг, — деб нолаю фиғон кўтарибди у. Ахир, ёлғизим ҳозиргина даволаган касалнинг оғриғи билан ўлиб кетди-ку? Нима сабабдан яккаю-ягона ўғлимга даво бўлмай, мени ундан жудо қилдиларинг?

Шунда гиёҳлардан бири қаддини кўтармоқчи бўлармишу кўтаролмасмиш. Буни кўриб ҳайрон бўлган ҳаким гиёҳнинг олдига борибди. Гиёҳ тилга кириб, дебди:

— Эй, улуғ ҳаким, ўғлингга ёпишган касалнинг давоси мен эдим. Ўша куни бошингга тушган ташвишдан қандай аҳволга тушганингни биласанми? Ўз ёғингга ўзинг қоврилиб, ҳасратдан чангинг осмонга чиқди. Кулгу-табассумни унутдинг. Қовоғингдан қор ёғса, тилингдан заҳар томди. Қаҳр-ғазабингдан ер титради. Ширинсуханлик ва хушмуомалаликни унутиб бир паснинг ўзида дилозорга айландинг-қолдинг. Сени бу аҳволда кўриб, мен қаддимни кўтара олмадим. Аслида мен ўғлинг касалини давоси эдим. Билмасдингки, биз гиёҳлар сенинг ширинсуханинг, шодлигинг билан қўшилгандагина беморга даво бўлардик.

Луқмони ҳаким «Э, аттанг!»—деб пешанасига бир урибди-да, кейин— Ҳар қандай касалнинг давоси аввало ширин тиллилик, табассум, кулги ва хушмуомалаликдир, — дебди.

Қўполлик, дағаллик, заҳархандалик билан кишиларни ранжитмайлик, бир оғиз аччиқ сўз билан дилни заҳарламайлик, юракни дарз кетказмайлик. Дарз кетган юракдан сўрашибди: «Сенга нима бўлди? Тиғ тегмаса ҳам ўз-ўзингдан дарз кетибсан-а? «Тиғ тегмаса ҳам,—жавоб қилибди юрак,— ундан кўра бешбаттарроқ тегди. Ҳа, дилозорнинг бир оғиз сўзи туфайли шу аҳволга тушдим. Энди ўз ҳолимга келишим амри маҳол».

Ҳаётни шундай қурмоқ керакки, кулги, табассум доимий йўлдошимиз бўлиб қолсин. Кулганда ҳам юзи кулса ҳам ичи куяди тарзида эмас, чинакамига самимий кулайлик, сўзлаганда ҳам тилимиздан бол томиб турсин.

Малик МУРОДОВ,
филология фанлари доктори.

Ақл чироғи

Фан — инсониятнинг олий ақлидир, у—инсон ўз жисми ва қонидан яратган қуёшдир, инсон машаққатли ҳаётидаги зулматни ёритиш учун, озодликка, адолат ва гўзалликка йўл топиш учун шу қуёшни яратиб, чароқлатиб қўйган.

* * *

Фан— даврамизнинг асаб системасига айланиб бормоқда.

М. Горький.

Фан—кучдир; у нарсаларнинг муносабатини, уларнинг қонуниятлари ва ўзаро ҳаракатларини очиб беради.

А. И. Герцен.

Фан ватаннинг энг юксак қиёфаси бўлмоғи зарур, зотан барча халқлар ичида фикр ва ақлий фаолият соҳасида бошқалардан ўзиб кетган халққина биринчи ўринни олади.

Л. Пастер.

Фаннинг иши дастёрлик, фанлар фароғатга эришиш воситаси-воситасидирлар.

Д. И. Менделеев.

Умумий манфаат йўлида, айниқса Ватанимизда фаннинг қарор топиши учун ўз отангга қарши исён кўтарган тақдирда ҳам гуноҳ деб ҳисобламайман.

М. В. Ломоносов.

Фан —инсон ҳаётидаги энг муҳим, энг ажойиб ва зарур нарсадир.

А. П. Чехов.

Фанда одамзотнинг тажриба, тафаккур мевалари асралади ва одамларнинг тушунчаси, кейин эса ахлоқи ва ҳаёти асосан фан заминида яхшиланади.

Н. Г. Чернишевский.

Фан тараққиёти, эҳтимол, миллатнинг моддий жиҳатдан гуллабяшнашидан ҳам кўра унинг ахлоқий ривожи учун кўпроқ зарурдир. Фан интеллектуал ва ахлоқий савияни оширади; фан буюк ғояларнинг ёйилиши ва тантанасига шароит яратади.

Л. Пастер.

Агар фанлар ва санъатлар бўлмаганда, инсон ва инсон ҳаёти ҳам бўлмасди.

Л. Н. Толстой.

Уч нарса миллатни буюк ва саховатли қилади: ҳосилдор ер, ривожланган саноат ҳамда одамлар ва товарлар ҳаракатининг енгиллиги.

Ф. Бэкон.

Фан учун фан йўқ, санъат учун санъат йўқ, —уларнинг бари жамият учун, одамни янада саховатли қилиш учун, юксакликка кўтариш учун, уни билим ва ҳаётнинг моддий қулайликлари билан бойитиш учун хизмат этади.

Н. А. Некрасов.

Инсоният ҳаётини енгиллаштирувчи ва унинг қайғу-аламларини камайтирувчи ҳар қандай тараққиётнинг асоси — фандир.

М. Складовская-Кюри.

Ҳар қанча хатолардан қатъий назар, фан ҳаётда энг яхши, мустаҳкам ва энг нурли таянчдир.

* * *

Фақат ўзаро аҳилликка асосланган, бутун жаҳонда тинчликнинг рамзи бўлган ягона қизил байроқдан нур эмувчи озод иттифоққа бирлашган фан ва демократия, билим ва меҳнатгина бутун инсониятнинг бахти йўлида ҳамма нарсани бартараф эта олади ва ҳамма нарсани янгидан ярата олади.

К. А. Тимирязев.

Фан— одамзот тўплаган мислсиз билимлар хазинасидир.

Н. К. Крупская.

Фан —ер куррасида тарқоқ яшайдиган одамларнинг фикрини жипслаштирувчи асосий элементдир ва бу — унинг юксак мақсадларидан биридир. Менинг назаримда, инсон фаолиятида кишилар орасидаги иттифоқ бу қадар очиқ-ойдин кўриниб турган бошқа биронта ҳам соҳа бўлмаса керак.

Ф. Жолио-Кюри.

ОИЛАВИЙ АНСАМБЛЬ

ДОНЕЦК ОБЛАСТИ. Тельман районидаги Шевченко номли колхозда опа-сингил Евдокия Верпета ва Александра Мизюраларни моҳир сут соғувчигина эмас, бадиий ҳаваскорлик ансамблининг актив қатнашчилари сифатида ҳам яхши билишади. Улар ўз фарзандларида ҳам музикага муҳаббат уйғота олишган. Тамара бандурада, Людмила эса аккордеонда ўйнайди.

Оилавий ансамбль репертуаридан рус ва украин қўшиқлари, совет композиторларининг асарлари ўрин олган.

СУРАТДА: оилавий ансамбль (чапдан-ўнгга) — Евдокия Верпета ва унинг қизи Тамара, Александра Мизюра ва унинг қизи Людмила.

ТАСС фотохроникаси.

• Фан оламида

КОСМОС МЕТАЛЛАРГА ИШЛОВ БЕРАДИ

Ой жинсининг намуналарида ерга келтирилган соф темир зарралари атмосфера муҳитида 8 йил мобайнида коррозияга учрамади.

Шу ғалати физик-химик ҳодисанинг сиртқи эффекти шундай бўлди. Совет биохимиклари уни ўрганиш учун бир неча йиллар синчиклаб тадқиқот ишлари олиб бордилар. Улар космик жисмлар, жумладан, пўк ой жинси— реголит юз қатламида бўлган темир, титан, кремний зарралари оксидланмаслигини аниқладилар. Бу ҳодиса кашфиёт деб қабул қилинди ва СССР кашфиётлари давлат рўйхатига киритилди.

Кашфиётнинг авторларидан бири В. И. Вернадский номли геохимия ва аналитик химия институтининг директори СССР Фанлар академиясининг мухбир-аъзоси В. Барсуков бу фундаментал ишнинг фан ва практикадаги аҳамияти тўғрисида қуйидагиларни айтди:

—Тадқиқотлар 1971 йил. «Луна—16» автомат станцияси реголит намуналарини ерга келтирганидан сал фурсат ўтгач бошлаб юборилди. Академик А. Виноградов планетамиз йўлдоши моддаларининг ўрганиш соҳасидаги асосий ғояларнинг илҳомчиси бўлди. Унинг ёрдами билан биз ой жинсининг принципиал янги анализ усули — рентгеноэлектроспектроскопияни қўлладик. Бу метод ой моддаси энг устки қатламининг химиявий таркиби ҳамда атомларининг ўзаро таъсир характери тўғрисида аниқ маълумот беради. 0.01 микрондан ҳам юпқа мана шу юза қатлам —жуда юпқа пленкада металлар ҳосил бўлади.

Ойнинг атмосфераси йўқ. Шунинг учун ҳам унинг жинсида оксидланиш даражаси паст химиявий элементлар учрашини кутгандик. Тадқиқ этилувчи намуна ҳавода бир неча ой турган бўлсада ,унда оксидланмаган анчагина темирни топиб ҳайрон қолдик. Кейинчалик «Луна—20» ва «Луна—24» автомат станциялари келтирган намуналар билан, шунингдек, киши бошқарадиган «Аполлон» кемаларида келтирилган намуналар билан кўп марта ўтказилган экспериментлар ой темирининг коррозияга қайтарда қоладиган даражада бардошли эканлигини тасдиқлади.

Ойда соф металл ҳосил бўлишига сабаб шуки, унинг юзи протонлар ва қуёш елининг кўпгина зарралари билан интенсив равишда бомбардимон қилиниб туради. Шунда протонлар ой моддасининг кислородини олиб, уни космик фазога олиб кетади ва шу тахлитда оксидланган металл тикланади.

Кашфиётнинг илмий аҳамияти шуки, деди В. Барсуков, тинимсиз қуёш ели таъсирида бўлган космик жисм юзининг физик-химик ҳоссаларини тушуниб етишда муҳим қадам қўйилди. Шу катта тадқиқот натижалари практикада қўлланмоқда. Металларнинг юзини қуёш ели таъсирига тақлидан ионавий бомбардимон қилиш уларнинг коррозияга бардош бериш қобилиятини анча оширади.

Москвалик ва киевлик олимлар В. Урусов, А. Виноградов, В. Барсуков, А. Иванов, Н. Жаворонков, В. Нефедов, Н. Сергушин, Я. Салин, В. Немошколено, В. Алёшин, О. Богатиков, Ю. Диков, Ю. Хирнойнинг кашфиётлари бутун дунёда эътироф этилди. Американлик мутахассислар ҳам совет ҳамкасблари олган натижаларни тасдиқладилар.

Р. АХМЕТОВ.
ТАСС мухбири.

ТО СПРАВКАЛАР БЮРОСИ

ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

М. ТОЛИПОВА: 1977 йилда қарилик пенсиясига чиқдим ва ҳозир ҳам ўз соҳамда меҳнат қиляпман. Пенсияга 65 сўмлик маош юзасидан чиқдим. Ҳозир ойлигим 95 сўм. Пенсия ҳақи эса, ҳамон 48 сўм 80 тийин. Маошимга қараб пенсиям ҳам ошадими?

Жавоб: «Давлат пенсияси тайинлаш ва тўлаш тартиби тўғрисида Низом»га биноан, пенсияга чиққан киши пенсия тайин этилгандан кейин оширилган маош билан камида икки йил ишлагандан сўнг ўзи истиқомат қилиб турган район ижроия комитетига пенсиясини бошқатдан ҳисоб-китоб қилиш тўғрисида ариза билан мурожаат этиши керак.

Ш. СОДИҚОВА: Олдин ҳеч қаерда ишламаган, лекин қариганда ночор аҳволда қолган қарияларга кексалик пенсияси бериладими?

Жавоб: «Давлат пенсияси тайинлаш ва тўлаш тартиби тўғрисида Низом»нинг кексалик пенсияси бўлимининг 15-бандида айтилишича:

60 ёшга тўлган ва камида 25 йиллик иш стажига эга бўлган эркаклар;

55 ёшга етган ва камида 20 йиллик иш стажига эга бўлган аёллар қарилик пенсиясига чиқиш ҳуқуқига эгадирлар.

Ҳ. АЛИМОВ: Ишчи ёки хизматчи сабабсиз ишга узлуксиз равишда кечикиб келаверса ёки бир — икки кун келмай қолса, маъмурият уни ишдан бўшатишга ҳақлими? Шу ҳақда маълумот берсангиз?

Жавоб: Ҳа, ҳақли. Ўзбекистон ССР Меҳнат ҳақида қонун кодексининг 41-модда, 4-пунктида айтилишича: бир кун ишга сабабсиз чиқмаганлиги, шунингдек маст ҳолда ишга келганлиги учун маъмурият шу шахсни ишдан бўшатиши мумкин.

Б. МУШЬЯХОВ: Ёшим пенсия ёшига етмаган. 38 йил бир касбда ишладим. Узоқ муддат ишлаганим учун 52 сўм пенсия тайинланган. Асосий касбим ўқитувчиликдан ташқари бошқа бирон-бир иш билан шуғуллансам пенсиям сақланиб қоладими?

Жавоб: Ёши қарилик пенсиясига етмаган, лекин меҳнат стажи етарли бўлган киши ишлашни хоҳламаса, ишни қолдириб кетиши мумкин. Узоқ муддат хизмат қилганлик учун пенсияси фақат ишни қолдирган кишигагина берилади.

И. ХАВИДОВА: Оила бошлиғи бирон-бир сабаб билан вафот этса, унинг қарамоғидаги кишиларга пенсия бериладими? Берилса кимларига?

Жавоб: Давлат ёки жамоат вазифасини бажараётган ишчи, хизматчи ,ўқувчи, аспирант, клиника ординатори, ҳарбий хизматчи ёки пенсионер вафот этган тақдирда, унинг қарамоғида бўлган, меҳнат қобилиятига эга бўлмаган оила аъзолари пенсия олиш ҳуқуқига эгадирлар.

Қуйидагилар меҳнатга қобилиятсиз оила аъзолари ҳисобланадилар:

а) 16 ёшга етмаган болалар ,укалар, сингиллар ва неваралар (ўқувчилар 18 ёшгача) ёки 16 ёшга етгунча қадар инвалид бўлиб қолган 18 ёшдан ошган ўқувчилар; бунда ишга яроқли ота-оналари бўлмаган укалар, сингиллар ва неваралар;

б) ота-она, хотин, эр, агар улар кексалик ёшига етган бўлсалар; эрлар— 60 ёш, хотинлар— 55 ёш ёки инвалид бўлсалар;

в) ота-она ёки эр-хотиннинг бири, боқувчисидан ажраган 8 ёшга тўлмаган бола, ука, сингил ёки неварага қараб турганлиги учун ёшидан ва меҳнат қобилиятидан қатъий назар, ишламаётган бўлса ҳам;

г) қонун бўйича боқувчиси бўлмаган бобо ва буви.

Бахтиёр болалик! Бу сўзлар заминида бизнинг келажагимиз— азиз фарзандларимизнинг ширин ҳаётлари мужассамлашган. Болаларимиз шод-қувноқ, соғлом, чиниқиб ўсишмоқда, улар учун ҳамма нарса муҳайё қилиб қўйилган. Мана бу фотоэтюдларга назар ташланг: «Тинчлик кабутарлари» ва «Вазмин қизалоқ» деб шарҳлайди уларни муаллифи.

В. Гужбин
фотоэтюдлари.

ОҚШОМ НАСИБАСИ

Беҳили палов

Масаллиқ: 1 кило гуруч, 250 грамм ёғ, 300 грамм гўшт, 3 дона беҳи, 400 грамм сабзи, 3—4 бош пиёз, туз ва зираворлар таъбга кўра олинади.

Тайёрлаш усули: Ёғни доғлагач, пиёзни солиб қизариб шигил бўлгунча қовуринг, сўнг гўшт бўлакларини солиб буни ҳам қизғиш қобиқ ҳосил бўлгунча қовурасиз. Беҳининг тукини артиб иккига бўласиз-да уруғи, заҳа, қурт еган жойларини кесиб ташлайсиз, илиқ сувда чайқаб юборгач, гўшт билан бирга бир оз жазланади. Сўнгра сомонча усулда тўғралган сабзи қават қилиб босилади-да дарҳол сув қуйилади. Қайнаб чиққач, олови пастлатилиб бир соат давомида милтиратиб пиширилади. Шу вақтда туз ва зираворлар (зира, зирк, туйилган ёки бутун қалампир) солинади.

Беҳили паловга гуруч ивитиб солинса, яхши натижа беради. Бунинг учун палов дамлашдан икки соатча илгарироқ гуручни териб тозалаб 3—4 марта ювиб юборилгач, тузли илиқ сувга ивитиб қўйилади (1 литр сувга 1 ош қошиғи туз ҳисобида). Паловнинг зирвағи пишгач, гуручни қатлам қилиб солиб, юзидан бир сантиметр ортиб турадиган даражада сув қуйилади ва дарҳол аланга кучайтирилади. Суви батамом буғланиб, гуручи бўртгач дамланади. Агар гуруч хомроқ бўлса, пича иссиқ сув қуйиб, яна қайнатилади, сўнг дамланади. Бу иш гуруч сувини батамом тортиб дона-дона бўлиб пишганда амалга оширилади. Тайёр палов қозоннинг ўзида аралаштирилади, суяклари ва беҳиси ажратиб олиниб, лаганга гумбаз қилиб солинган паловнинг ўртасига қўйилади.

Ташқи кўриниши: Лаганга сузилган дона-дона сарғиш тусдаги палов, ора-орасида қовурилган гўшт бўлаклари ва қайнатилган сариқ сабзи сомончалари, юзида суякли гўшт билан эзилиб пишган беҳи.

Мазаси: Пиширилган гуруч билан сабзининг ҳамда ёққа қовурилган гўштнинг умумий лаззат гаммасига беҳининг хушбўй ҳидию, зираворларнинг таъми ҳамроҳ. Тил учини ачиштирувчи таъми ғоят иштаҳа бахшдир.

К. МАҲМУДОВ.

КОЛХОЗ САРОЙИДА ҚЎШИҚ КЕЧАСИ

Тошкент область, Ғалаба районидаги Ленин номли колхоз маданият саройида қўшиқ кечаси бўлиб ўтди. Мухтор Ашрафий номли Тошкент Давлат консерваторияси ўқитувчилари ва студентларидан бир группаси бу ерга келди. Биринчи курс студенти Маҳмуд Тожибоев илғор пахтакор Абдулжон Абумаъмуров учун «Ишқ рубоийси» деб аталган ўзбек халқ қўшиғини ижро этди. Учинчи курс студенти Виктор Тян колхознинг меҳнат ветерани Ольга Цойга «Волга бўйлаб» деб аталган рус қўшиғини туҳфа қилди.

Консерваториянинг агитбригадаси Сирдарёда ҳам концерт беради.

(ЎзТАГ).

ФИЗКУЛЬТУРА ВА СПОРТ

СССРНИНГ ЯНГИ СПОРТ МАСТЕРЛАРИ

СССРда хизмат кўрсатган спорт мастери мутлақ жаҳон чемпиони Вячеслав Крестьянников хотирасига бағишланган соврин учун Фарғонада ўтказилган парашют спорти бўйича шахсий-команда биринчилиги ниҳоясига етди. Бу мусобақада 21 спортчи (14 эркак ва 7 аёл) СССР спорт мастери унвонини олишга муваффақ бўлди.

Мамлакатнинг турли шаҳарларидан келган парашютчилар бир ҳафта давомида ана шу фахрий совринни олиш учун Фарғона осмони узра беллашдилар. Фарғоналик СССР спорт мастери Владимир Шпулинг ерга аниқ қўниш, акробатика фигуралари комплексини бажариб, эркин сакраш бўйича юксак маҳоратни намойиш қилди. У асосий совринга ҳам сазовор бўлди. Икки хил машқ натижалари бўйича аёллар орасида тошкентлик спортчи Светлана Ганоченко биринчиликни олди. У Фарғонадаги мусобақаларда спорт мастери нормасини бажарди.

Команда ҳисобида эркаклар орасида тошкентлик беш спортчи А. Аснос, В. Демиденко, И. Надолин, А. Русин, А. Самойлов, аёллар орасида фарғоналик тўрт спортчи — Т. Литвиненко, Л. Мешкова, Ю. Шверова, З. Шпулинг ғолиб чиқдилар.

ҚАҲРАМОН ХОТИРАСИГА БАҒИШЛАНГАН СОВРИН

Совет Иттифоқи Қаҳрамони, Белоруссия ўрмонларининг қўрқмас партизани Мамадали Топиболдиев хотирасига бағишлаб Қўқонда эркин кураш бўйича Бутуниттифоқ турнири ўтказилди. Машҳур қаҳрамон урушдан кейинги йилларда Риштондаги «Коммунизм» колхозига раҳбарлик қилди.

Россия Федерацияси, Қозоғистон, Қирғизистон, Тожикистон, Озарбайжон, Ўзбекистоннинг элликка яқин шаҳари вакиллари бўлган салкам бир юз эллик спортчи мусобақаларда қатнашиш учун бу ерга келди.

Анъанавий турнирнинг тўққизта совринидан учтасини ўзбекистонлик ва яна шунчасини қирғизистонлик курашчилар олишга муваффақ бўлдилар. Қозоғистон спортчилари 2 та, Тожикистон вакиллари эса битта совринни қўлга киритдилар. Курашчилардан олти киши биринчи марта СССР спорт мастери нормативини бажарди.

Турнир қатнашчилари партизаннинг юртида бўлиб, унинг ҳайкали пойига гуллар қўйдилар, колхозда ташкил этилган М. Топиболдиев мемориал музейини бориб кўрдилар.

СПОРТ ЛЕКТОРИЙСИ

Фарғонада доимий ишлайдиган спорт лекторийси очилди. Лекторий шаҳар «Билим» жамияти ва спорт комитетининг ташаббуси билан ташкил этилди.

Программага кўра, СССР халқлари олимпия ўйинлари ва спартакиадалари тарихи тўғрисида, болалар ва ўсмирлар спортини ривожлантириш ҳақида, Бутуниттифоқ ва халқаро мусобақаларда фарғоналик спортчилар эришган муваффақиятлар тўғрисида лекция ва суҳбатлар ўтказилади, турли авлодга мансуб таниқли спорт мастерлари билан учрашувлар бўлади. Лекциялар давомида намунали спорт машқлари кўрсатилади.

(ЎзТАГ).

Редактор
С.М. КАРОМАТОВ.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 22/XI да **Травната**, 23/XI да **Оқмуш нўйи**.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 22/XI да **Қалбн олов**, 23/XI да **Ганг дарёсининг қизи**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 22/XI да **Тошкентнинг нозанни малиниси**, 23/XI да **Гулбаҳор қани?**

КИНО

22 НОЯБРДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«МАЙМУНЛАР ОРОЛИ» — **Қозоғистон.**

«ЯНГИ ЮТУҚЛАР САРИ» — **Искра.**

«СССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ ЮТУҚЛАРИ КЎРГАЗМАСИ ЮБИЛЕЙ ВИЛИДА» — **Чайка.**

«РАССОМ НИКОЛАЙ ГЛУЩЕНКО» — **Нунус.**

«КЕЛАЖАК ОЛДИДА ЖАВОБГАР» — **Фестиваль.**

БАДИЙ ФИЛЬМЛАР:

«НОН ТАЪМИ» 3-4 серия — **Санъат саройи** (11, 14, 17, 19.45, жавоб берувчи автомат, 44-39-51); **Чайка** (20.30, жавоб берувчи автомат 77.08.20), **Восток** (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00, жавоб берувчи автомат 91-14-61), **Москва** (11.30, 13.15, 20.00, жавоб берувчи автомат 33-05-01).

«ЯШАСИН МЕКСИКА» — **Дружба** (тоқ соатларда); **ВЛКСМ 20 йиллиги номли** (жуфт соатларда, телефон 33-44-52).

«ҚИЛ УСТИДА» — **Ҳамза номли** (10.30, 13, 16, 18.20, 20.30, телефон 91-10-51); **Искра** (17, 20.00, телефон 39-14-59), **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (12.15, 18, 20.00).

ТОШКЕНТ ТЕПЛОВОЗ ДЕПОСИ

тепловоз машинистларининг ёрдамчиларини тайёрлайдиган

КУРСЛАРГА

СОВЕТ АРМИЯСИ САФИДАН ЗАПАСГА БЎШАТИЛГАНЛАРНИ

ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқиш муддати — 6 ой;

СТИПЕНДИЯ 90 СЎМ. ТЕПЛОВОЗ РЕМОНТИ БЎЙИЧА СЛЕСАРЛАР. **Ўқиш муддати — 2 ой.**

Машғулотлар группалар комплектланганидан сўнг бошланади.

Елғизлар ётоқхона билан таъминланади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Куйбишев шоссеси, 13/28, кадрлар бўлими.

Ўзбек давлат филармонияси

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

24, 25 НОЯБРЬ СОАТ 19.00 ДА

«ГАЗАЛХОН ЁШЛИГИМ»

НАЗМ, НАВО ВА РАҚС КЕЧАСИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреатлари — шоирлар:

ҲАЛИМА Худойбердиева, АБДУЛЛА Орипов

Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати «ЛАЗГИ» ВОКАЛ-ХОРЕОГРАФИК АНСАМБЛИ

Ансамблнинг бадиий раҳбари — Ўзбекистон ССР халқ артисти ГАВҲАР РАҲИМОВА.

ХОНАНДАЛАР:

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Ҳолиҳон ҚОДИРОВА

Солистлар: Ортиқ ОТАЖОНОВ, Дадахон ҲАСАНОВ, Гулом ДАДАХОНОВ, Нодира АҲМЕДОВА, Нурулла ЖУМЯЗОВ, Нуриддин ҲАЙДАРОВ.

РАҚҚОСАЛАР:

Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати ДИЛБАР ФАЙЗОВА

Бутуниттифоқ эстрада артистлари конкурсининг лауреати Карима УЗОҚОВА, Гулчеҳра ЮСУПОВА, Роза КАКУРИЕВА

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ

Музика раҳбари — Ҳамид ИСМОНОВ.

Программани Ҳанифа ОРТИҚБОЕВА олиб боради.

Билетлар Свердлов номли концерт зали кассасида соат 14.00 дан сотилмоқда.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

24 НОЯБРДАН БОШЛАБ

ЯНГИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТДА БИРИНЧИ МАРТА

«ҲИНД ФИЛЛАРИ» ИЙРИК СОВЕТ АТТРАКЦИОНИ

Ургатувчи — РСФСРда хизмат кўрсатган артист Анатолий КОРНИЛОВ.

ИККИ БЎЛИМДАН ИБОРАТ КАТТА ПРОГРАММА.

Акробатлар, гимнастлар, эквилибристлар, ўргатилган зебралар, кучуклар ва бошқалар қатнашадилар.

Москва цирки сарьетесининг ҳазиллари, интермедиялари, репризлари. Таниқли масхарабозлар Наталья Лесникова ва Юрий Червоткинларнинг масхарабозлик номерлари.

Томошалар соат 19:30 да, шанба кунлари соат 13.00, 16.00 ва 19.30 да, якшанба кунлари соат 12, 16 ва 19.30 да бошланади.

ОЛДИНДАН БИЛЕТ СОТИШ КАССАСИ ИШЛАЙДИ.

Коллектив бўлиб кўриш учун заявкалар қабул қилинади.

Касса соат 10.00 дан 20.00 гача ишлайди.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети

206-ТОШКЕНТ ШАҲАР ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

17—20 ёшдаги ва Совет Армияси сафларидан запасга бўшатилган йигитлардан қуйидаги ихтисосликлар бўйича

ҚЎШИМЧА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Газ-электр пайвандчилик асосида иссиқлик ўтказиш, водопровод системалари ва вентиляция қурилмалари слесарь-монтажчиси; саноат корхоналари ва ускуналари электр-слесарлари.

Стипендия — 65 сўм. Ўқиш муддати — 6 ой.

Автослесарь, дурадгор, бўёқчи, сувоқчи, бульдозер-скреперчи, принципи грейдер ҳайдовчиси (йўл машиналари ва механизмларини бошқариш ҳуқуқи гувоҳномаси берилади).

Кириш учун қуйидаги ҳужжатларни топшириш шарт: паспорт, маълумоти ҳақидаги ҳужжат (асли), турар жойидан ва медицина справкаси (286-форма), 6 та фотосурат (4х5 см.).

Билим юрти адреси: 700128, Хуршид кўчаси, 83-уй (39, 56, 88-автобусларнинг «Сейсмология институти» бекати, 14, 48, 23, 27, 10-трамвайларнинг «Лабзак» бекати).

ҲУРМАТЛИ ЎРТОҚЛАР!

Давлат меҳнат омонат кассалари аҳолига ортиқча маблағларини авайлаб асраш ҳамда пул ҳисоботи олиб бориш имконини беради.

Давлат меҳнат омонат кассалари меҳнаткашларга ўзларининг шахсий бюджетларини тўғри олиб бориш, моддий ҳамда маданий-маиший эҳтиёжларини қондириш учун меҳнат даромадларидан мақсадга мувофиқ фойдаланишда ёрдам беради.

Аҳолининг омонат кассаларга қўйган омонатлари ҳамда Давлат 3 процентли заёмларини олишга сарфлаган маблағларидан мамлакатимиз халқ хўжалигини бундан буён янада ривожлантиришда фойдаланилади.

Давлат 3 процентли ички ютуқлар заёмининг облигациялари аҳоли пул маблағларини сарфлашнинг қулай ва фойдали формаси ҳисобланади.

Давлат 3 процентли ички ютуқ заёмлари 1966 йилда 20 йил муддатга — 1966 йил 1 июлдан 1986 йил 1 июлгача бўлган муддатга чиқарилган.

Заёмлар ҳар бири 100 миллион сўмликдан алоҳида разрядларда чиқарилади. Заёмнинг янги разрядлари облигацияларнинг аҳоли ўртасида тарқалишига қараб чиқарилади.

Заём облигациялари 20 ва 10 сўмлик қийматда чиқарилади. Заёмдан келадиган даромадлар ўртача йигирма йил муддатга йилига 3 процент ҳисобидан белгиланган ҳамда облигация эгаларига ҳар йили 8 тиражда: 15 февраль, 30 март, 15 май, 30 июль, 15 август, 30 сентябрь, 15 ноябрь, 30 декабрда ўйналадиган тиражларда ютуқ тариқасида тўланади.

Заём ютуқлари йигирма сўмлик облигацияларга 5000, 2500, 1000, 500, 100 ва 40 сўм ҳажмида белгиланган бўлиб, облигациянинг устига ёзиб қўйилган қийматга қараб (10 сўм қийматидаги облигацияларга ютуқнинг ярми) тўланади.

Заём облигациялари ютиши мумкинлиги ҳар бир тираж чиққан сайин ортиб бораверади. Модомики, тиражда ўйналган ютуқлар сони заём муддатининг охиригача ўзгармай қолади, ютуқ чиққан облигация эса, ютуқ тўлангандан кейин бекор қилинади ва кейинги тиражларда қатнашмайди.

Заём облигациялари омонат кассаларда очиқ сотилади ва сотиб олинади. Облигациялар СССР Молия министрлиги томонидан белгиланган нархда сотилади, сотиб олиш эса облигация устига ёзиб қўйилган қийматда бўлади.

Йигирма сўмлик облигациялар тираж чиққандан кейинги биринчи 15 кунликда — 20 сўм 10 тийиндан, иккинчи 15 кунликда — 20 сўм 30 тийиндан ва учинчи 15 кунликда — 20 сўм 50 тийиндан сотилади, ўн сўмлик облигациялар кўрсатилган муддатларнинг ҳар бирида — йигирма сўмлик қийматдаги облигация учун белгиланган баҳонинг ярим баҳосида сотилади.

СССР ДАВЛАТ МЕҲНАТ ОМОНАТ КАССАЛАРИНИНГ ТОШКЕНТ ШАҲАР БОШҚАРМАСИ.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети

124-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛИКЛАР БЎЙИЧА

ҚЎШИМЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ЭВМни созлаш ва техник хизмат кўрсатиш бўйича электромеханик, маданий-оқартув муассасалари, санаторийлар, дам олиш уйлари, маданият ва истироҳат боғларида ишлаш учун ташкилотчи-массовикачи, бадиий ҳаваскорлик тўгаракларининг қатнашчилари ва оммавий тадбирларни ўтказишда қатнашган йигит-қизлар қабул қилинади.

Машғулотлар группалар комплектланганидан сўнг бошланади.

Секретарь-машинистка, секретарь-стенографистка, чизмачи-конструктор, электрон-ҳисоблаш машинаси оператори, электрон-ҳисоблаш машиналари программаловчиси 17 ва ундан катта ёшдаги ўрта маълумотли йигит-қизлар қабул қилинади.

Ўқиш муддати — 1 йил.

Ўқишга қабул қилинганлар ойига 30 сўм стипендия олади-лар. Аълочилар олий ўқув юртларига киришда имтиёзлардан фойдаланадилар.

Адрес: Тошкент шаҳар—64, Киров район, Хуршид кўчаси, 45-уй («Семашко» институти қаршисидаги 44, 56, 88, 39-автобусларнинг «Семашко» бекати).

КЕРАКЛИ КАСБ

Сотувчилик — замонавий ва қизиқарли касбдир. У фақатгина кишидан меҳнат кўникмасини эмас, балки катта назарий тайёргарликни ҳам талаб қилади. Энг яхши сотувчи бўлиш учун — у ёки бу молни харидорига чақ-қонлик билан бериб юборишгина бўлиб қолмай, балки анг шу молнинг афзалликлари ҳақида ҳикоя қилиб бериш, харидорни янгиликлар билан қизиқтириш, харидорга ҳамиша чуқур ҳурмат ва яхши муносабатда бўлиб қолиш керак.

АНА ШУ ФАЗИЛАТЛАР АЙНИҚСА ХОТИН-ҚИЗЛАРДА ЯНАДА ЯҚҚОЛРОҚ КЎРИНАДИ. ШУНИНГ УЧУН ҲАМ **«ШУҲРАТ»** МАКТАБ-МАГАЗИНИГА ЎҚИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАР ЭКАНМИЗ, БИЗ БИРИНЧИ НАВБАТДА СИЗ, ҚИЗЛАРГА МУРОЖААТ ҚИЛАМИЗ!

«Шуҳрат» мактаб-магазинига ўқишга келинг!

«ШУҲРАТ» — БУ САВДО КОРХОНАСИ АСОСИДА ВУЖУДГА КЕЛГАН МЕҲНАТ МАКТАБИДИР.

Сиз тажрибали сотувчилар раҳбарлигида ҳар бир савдо ходимига керак бўладиган экономика, этика, эстетика, психология, товаршунослик билимларини оласиз, меҳнат кўникмаси ва тажрибани эгаллайсиз.

«ШУҲРАТ» — мактаб-магазиннинг синф хоналари замонавий савдо-технология ускуналари билан жиҳозланган. Ўқувчилар савдонинг энг илғор усули — ўз-ўзига хизмат кўрсатиш методи бўйича ишга тайёрланади.

МАКТАБДА ЎҚИШ МУДДАТИ ОЛТИ ОЙГА МЎЛЖАЛЛАНГАН. СИЗ ЎҚИШНИ ТУГАТГАНИНГИЗДАН СЎНГ — СОТУВЧИ-КОНТРОЛЕР-КАССИР МУТАХАССИСЛИГИНИ ОЛАСИЗ.

«Шуҳрат»нинг маъмурияти ўқувчиларнинг ўрта ва олий ўқув юртларида ўқишни давом эттиришга бўлган қизиқишларини қўллаб-қувватлайди. Хоҳлаган кишиларга Тошкент савдо техникумининг кечки ёки сиртқи бўлимига кириш, шундан кейин совет савдоси институтида ўқишга кириш учун имтиёзли шароитлар яратиб бера олишлигини маълум қилади.

16—25 ёшгача бўлган 8—10 синф ҳажмида маълумотли қизлар «Шуҳрат» мактаб-магазинига кириш имтиҳонларисиз қабул қилинадилар. Тошкент шаҳрида доимий пропискаси бўлиши мажбурийдир.

ЎҚИШ ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ

ЎҚУВЧИЛАРГА ОЙИГА 63 СЎМГАЧА СТИПЕНДИЯ ТЎЛАНАДИ.

ЎҚИШ МУДДАТИ УМУМИЙ МЕҲНАТ СТАЖИГА ҚЎШИБ ҲИСОБЛАНАДИ.

МАКТАБ-МАГАЗИНИГА КИРИШ УЧУН ҚУЙИДАГИ ҲУЖЖАТЛАР ЗАРУР: 8-синфни тугатганлиги тўғрисида гувоҳнома ёки аттестат, туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома ёки паспорт, мактабдан ёки кейинги иш жойидан характеристика, иккита фото сурат (6х9 см). Ариза мактаб директорининг номига ёзилади.

Маълумотлар олиш учун қуйидаги адресга мурожаат этилади: Тошкент шаҳри, Чилонзор массиви, 11-квартал, 2-уй.

Мактабга 6, 11, 12, 13, 19-троллейбуслар 3, 29, 32, 33, 34, 50, 54, 70, 75, 79-автобуслар билан борилади. «Шуҳрат» мактаб-магазини» бекати. Метронинг «Чилонзор» станцияси» бекати.

«ШУҲРАТ» МАКТАБ-МАГАЗИНИ

«УЗТОРГРЕКЛАМА» телепрессагентлиги.

«БАЛТИКА» БОСИМ РЕГУЛЯТОРЛИ ГАЗ БАЛЛОНЛАРИДАН ФОЙДАЛАНУВЧИ АБОНЕНТЛАР

ДИҚҚАТИГА!

ГАЗ АСБОБЛАРИДАН ЭҲТИЁТКОРЛИК БИЛАН ФОЙДАЛАНИНГ!

Айниқса, «Балтика» босим регуляторини баллон клапанига тўғри улашга алоҳида эътибор беринг.

Газ асбобининг тутқичи ишлаб турган ва кранлар очиқ бўлган ҳолда регуляторни олманг ва ўрнатманг, зичлаштирувчи резина халқа ишдан чиққан пайтда регуляторни уламанг.

Регуляторни баллон клапанига улашда регулятор калпоғи клапанига мустаҳкам ўрнатилганлигига ишонч ҳосил қилиш керак. Бунинг учун беркитадиган халқани кўзгатмай туриб, калпоқни олиб кўришга уриниш керак. Агар, калпоқ ўрнидан кўчмаса, демак у тўғри қийдирилган бўлади. Кейин совун эмульсиясининг зичлигини текшириб кўришга тўғри келади.

Регулятор билан баллон клапани ўртасига ёт буюмлар қўя кўрманг. Бу, газнинг чиқишига ҳамда бахтсиз ҳодисаларнинг юз беришига олиб келади.

ПОРТЛАШ, ЁНГИН, БУҒИЛИШ ВА ЗАҲАРЛАНИШДАН САҚЛАНИШ УЧУН ҚУЙИДАГИЛАР ҚАТЪИЙ МАН ЭТИЛАДИ:

баллонни қиздириш ва уни зарб билан уриш;

горелкаси ёниб турган плиталарни назоратсиз қолдириш, шунингдек, плитадан болалар ва бегона кишиларга фойдаланишга йўл қўймаслик;

Баллон ёки плиталарнинг ўрнини ўз билгича ўзгартирмаслик;

хона ёки ошхонани газ плитаси билан иситиш;

газ чиқаётган жойни олов ёқиб аниқлаш. Бунинг учун совун эмульсиясидан фойдаланиш керак;

рўйхатдан ўтказилмаган газ қурилмасидан фойдаланиш ва бегона кишилардан баллон сотиб олмаслик.

УНУТМАНГ! ҲАВОГА АРАЛАШГАН ГАЗ ПОРТЛОВЧАН БЎЛАДИ.

ГАЗДАН ФОЙДАЛАНИШ ҚОИДАЛАРИГА ҚАТЪИЙ РИОЯ ҚИЛИНГ!

«ТАШГАЗ» бирлашмаси.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети

182-ШАҲАР ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1979-80 ЎҚУВ ЙИЛИГА

ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА

ҚЎШИМЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Дурадгор, автослесарь, электр-газ пайвандчи. Ўқиш муддати — 3 йил. Электр пайвандчи (қўл пайванди), қурилиш бўёқчиси. Ўқиш муддати — 2 йил. Электр пайвандчи, дурадгор, автослесарь. Ўқиш муддати — 1 йил.

14 ВА УНДАН КАТТА ЁШДАГИ ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ўқишга қабул қилинганлар уч маҳал овқат, кийим бош билан таъминланадилар, шунингдек, ишлаб чиқариш практикаси даврида иш ҳақининг 50 процентини оладилар. Совет Армияси сафидан запасга бўшатилганлар 60 сўм миқдорида стипендия оладилар.

ЎҚИШ ДАВРИ УЗЛУКСИЗ МЕҲНАТ СТАЖИГА ҚЎШИЛАДИ.

Билим юртини битирганларга мамлакатнинг ҳар қандай олий ўқув юрти ёки махсус ўқув юртига кириш ҳуқуқини берувчи диплом берилади.

Билим юртини аъло битирганлар олий ва ўрта билим юртларига имтиёзли шартлар билан қабул қилинадилар.

БИЛИМ ЮРТИНИ ТУГАТГАНЛАР «ТАШТРАКТОРСТРОЙ» ТРЕСТИНИНГ АСОСИЙ КОРХОНАЛАРИГА ИШГА ЮБОРИЛАДИЛАР.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: билим юрти директори номига ариза, туғилганлиги ва маълумоти тўғрисида гувоҳномалар, турар жойидан ва медицина справкаси, 6 та фотосурат (3х4 см).

ҲУЖЖАТЛАР ЯКШАНБАДАН ТАШҚАРИ ҲАР КУНИ 9 ДАН 17.00 ГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Билим юрти адреси: Тошкент шаҳри, Куйбишев райони, Багратион кўчаси, 4-уй (17-автобуснинг «12-Жилгородок» бекати, 13-трамвайнинг «Северо-Восток—2» бекати). Телефон: 64-18-41.

ТЕЛЕВИЗОР ЭКРАНИДА

22 НОЯБРЬ — ПАЙШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси.

17.35 «Шарқоналар оиласининг оддий ва байрам кунлари». 18.05 В. Моцарт. Фортепьяно ва оркестр ижроси учун 21-концерт. Ижрочилар: Пауль Бадура — Скода (Австрия) ва Чехословакия филармониясининг оркестри. Дирижёр — Дин Диксон (АҚШ). 18.35 «Миллион-лар ленинча университетига». «Биз — совет халқи». 19.05 «Ҳамма нарсани билишни истайман!». Кинокожуриал. 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Ленинград манзаралари». Киноларвалар. 19.40 Останкино концерт студиясида И. Абашидзенинг шеърият кечаси. 21.30 «Время» информацион программаси. 22.00 Хоккей бўйича СССР чемпионати. МАСК — «Спартак». В. И. Ленин номли Марказий стадионнинг Спорт саройидан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида — (22.35) — «Дунё воқеалари». Информацион кўрсатув.

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

16.15 Кўрсатувлар программаси. 18.30 «Бодрик». Болалар учун мультфильм. 18.30 «Ёшлик» студиясн кўрсатади. «Сенинг замондошинг». 19.00 В. И. Ленининг «Туркистондаги коммунист ўртоқларга» хатининг 60 йиллиги олдидан «Туркистонда ленинча миллий сиёсат ва унинг тарихий аҳамияти». 19.30 «Ахборот» информацион программаси. (рус.). 19.45 «Давр характерини англаб олиш». Ҳамза номли рес. публика Давлат мукофотининг лауреати, кинорежиссёр У. Назаров билан учрашув (рус.). 20.30 «Ахборот» информацион программаси. 20.50 «Ер ва днер тароналари». Концерт. 21.30 Москва. «Время» информацион программаси. 22.00 «Хирмонингизга барака». 22.15 «Осмон калити». Бадиий фильм. 23.30 Кўрсатувлар программаси.

23 НОЯБРЬ — ЖУМА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси.

9.00 «Время» информацион программаси. 9.40 Эрталабки гимнастика машғулотлари. 10.05 «Ёшлар адреслари». 10.40 «Кеча, бугун ва ҳар доим». Бадиий фильм. 12.05 Янгиликлар.

15.00 Янгиликлар 15.20 Социалистик мамлакатлар ҳужжатли фильмлар программаси. 16.25 «Музей ва кўргазма залари бўйлаб». Будапешт тасвирий санъати музейининг танланган асарларидан. Испания живописи. 16.45 «Уфқ». Ленинграддан олиб кўрсатилади. 17.45 «Музикали абонемент». Операнинг ёш ижрочилари. Эстония ССРда хизмат кўрсатган артист М. Пальм. 18.25 «Папанин ҳузурида меҳмонда». 19.00 «Рассомларда қўёш акси бор». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 Балет артистларининг концерти. 20.00 «Нима содир бўлди?». Сизнинг уйингизга ташриф. 20.30 «Сен учун Ватан, қўшиқ яратдим». С. Есенин шеърлари билан айтиладиган романслар ва қўшиқлар. 21.30 «Время» информацион программаси. 22.05 «Келинг, биргалашиб куйлайлик дўстлар». Музикали программа. Танаффус пайтида — (22.45) — «Дунё воқеалари». Информацион кўрсатув.

Узбекистон телевидениесининг программалари

I

11.25 Кўрсатувлар программаси. 11.30 «А. С. Пушкин — музикада». Адабиётдан ўқув кўрсатуви (рус.). 12.00 Болалар учун. «Қувноқлар даврасида». 12.30 «В. В. Маяковский ижоди». Адабиётдан ўқув кўрсатуви (рус.). 13.00 «Шериат мухлисларига». 18.15 Кўрсатувлар программаси. 18.20 «Сўз кетидан, сўз келар». Мактабгача ёшдаги болаларни рус тилида сўзлашишга ўргатиш. 18.40 «Ёшлик» студияси кўрсатади, «1979 йил студентлар қишлоқ хўжалик отрядлари». 19.05 «Прогресс» программаси. 19.30 «Ахборот» информацион программаси (рус.). 19.45 «Чегарада осойишталик». Ҳужжатли фильм премьераси. («Узбекгелефильм»). 20.00 «Оламда нима гап». Халқаро воқеалар шарҳи. 20.30 «Ахборот» информацион программаси. 20.50 Т. Жалилов номли халқ чолғу оркестрининг концерти. 21.30 Москва. «Время» информацион программаси. 22.05 «Чорвачилик — зарбдор фронт». 22.20 «Узбекистонда Озарбайжон ССР адабиёти ва санъати кунлари олдидан». «Ўжар Кура». Бадиий фильм. 23.50 Кўрсатувлар программаси.

II

18.35 Кўрсатувлар программаси. 19.10 «Прокофьевнинг фортепьяно асарлари». Музикали кўрсатув. 20.00 Тошкент янгиликлари.

Чилонзор район маданият бўлими коллективи «Тошкент Советининг 50 йиллиги» кинотеатри директори А. Анварова отаси

Анвархўжа ҲАМИДХЎЖАЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

«Главташкентстрой»нинг транспорт ишлаб чиқариш бошқармаси коллективи шу бошқарма комсомол комитетининг секретари Б. А. Қаюмова отаси

Абдураҳмон ҚАЮМОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

4 бет ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ», («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000. Тошкент — ГСП, Ленин кўчаси, 41. ТЕЛЕФОНЛАР: секретариат — 33-57-02, бўлимлар: партия турмуши — 32-53-66; саноат 32-53-83; қурилиш 32-58-85; шаҳар ҳўжалиги — 32-57-83, совет қурилиши ва ҳуқуқ — 32-54-19; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 32-53-10, адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот — 33-28-95, спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари — 32-58-85; хатлар — 33-29-70, эълонлар бўлими — 33-81-42, нашриёт диспетчери 32-78-94, нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.

22 НОЯБРЬ, 1979 й. Р—07580. Узбекистон Компартияси Марказий Комитети Нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64579. Нашр Е—1514. 10